

**Aptauja ikgadējā monitoringa ietvaros par
jauniešu dzīves kvalitāti, iesaistīšanos
brīvprātīgajā darbā, jaunatnes organizāciju
darbībā un piekļuvi jauniešiem aktuālai
informācijai 2011**

KVANTITATĪVĀ PĒTĪJUMA
REZULTĀTU ZIŅOJUMS

PĒTĪJUMA PASŪTĪTĀJS:

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

PĒTĪJUMA VEICĒJS:

SIA „APTAUJU AĢENTŪRA”

RĪGA, 2011

SATURA RĀDĪTĀJS

KOPSAVILKUMS	3
PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA	5
1. DZĪVES KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS.....	7
2. PIEREDZE BRĪVPRĀTĪGĀ DARBA VEIKŠANĀ.....	10
3. IESPĒJAS PAVADĪT BRĪVO LAIKU	14
4. DALĪBA AKTIVITĀTĒS.....	17
5. DALĪBA POLITISKĀS AKTIVITĀTĒS – DETALIZĒTA ANALĪZE	25
6. INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBAS VĒRTĒJUMS	28
7. INFORMĀCIJAS AVOTU VĒRTĒJUMS.....	36
8. JAUNIEŠIEM AKTUĀLĀKIE JAUTĀJUMI	37
9. IETEIKUMI	38
PIELIKUMS	39
APTAUJAS ANKETA.....	39

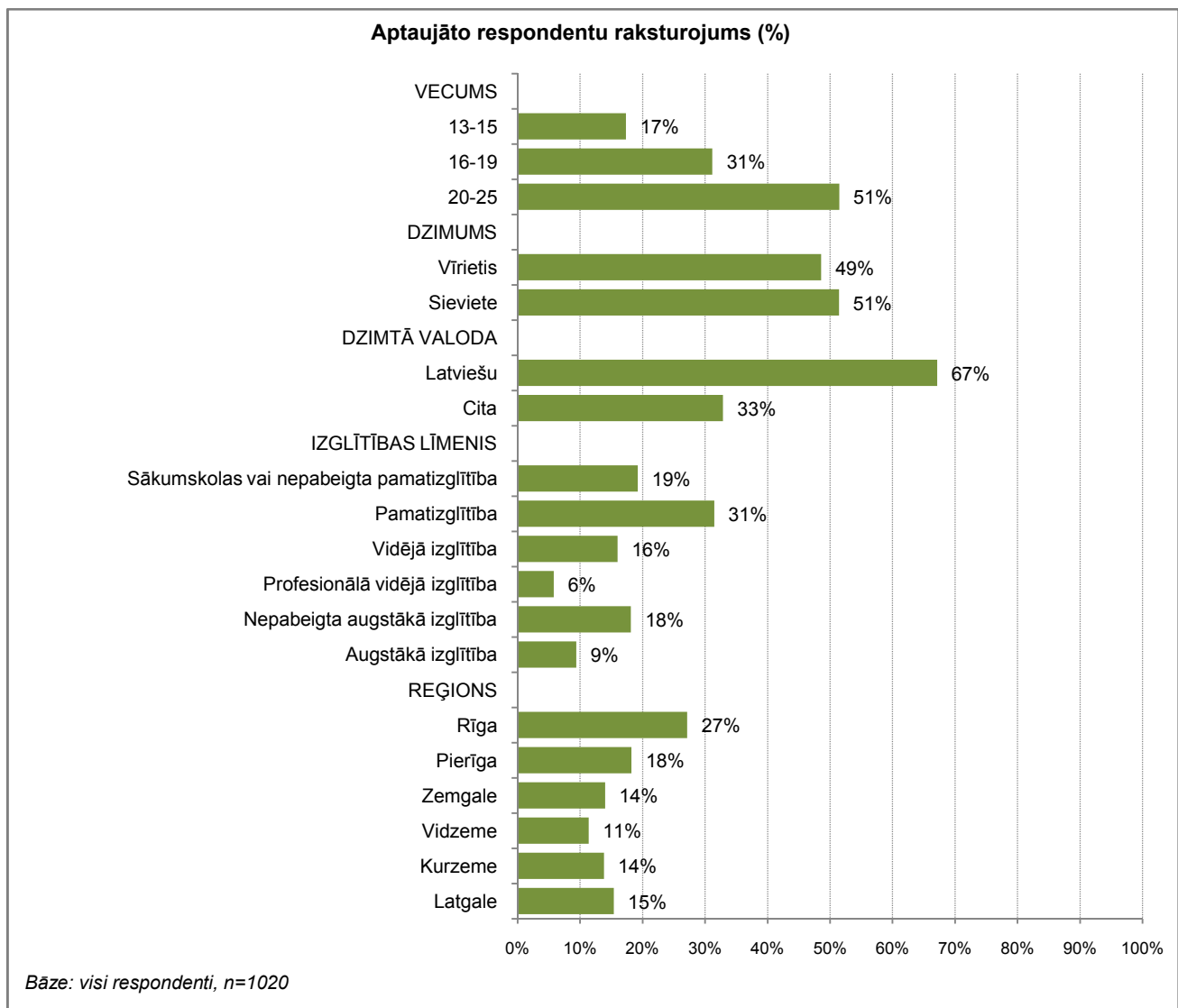
KOPSAVILKUMS

- ✓ Novērtējot savas dzīves kvalitāti, absolūtais vairākums jauniešu sniedz pozitīvus vērtējumus – 54% apgalvo, ka ir drīzāk apmierināti, bet 32%, ka pilnībā apmierināti ar savu dzīvi. Negatīvus novērtējumus snieguši tikai 14% aptaujāto, kas gan arī uzskatāms par būtisku rādītāju.
- ✓ Tie respondenti, kuri novērtēja, ka nav pilnībā apmierināti ar savu dzīvi, tika lūgti minēt galvenos neapmierinātības iemeslus. Kopumā 45% gadījumu jaunieši nav varējuši sniegt konkrētu atbildi, bet tie, kuri minējuši konkrētus iemeslus, visbiežāk – 26% gadījumu – norādījuši uz finansiālām problēmām.
- ✓ 44% jauniešu pēdējā gada laikā ne reizes nav veikuši brīvprātīgo darbu, savukārt 56% apgalvo, ka ir to darījuši vismaz vienu reizi – 8% aptaujā norādījuši, ka brīvprātīgo darbu ir veikuši vairākas reizes gadā, 28% - ka dažas reizes un vēl 19% - ka vienu reizi.
- ✓ Ja pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu ne reizes nebija veikuši 44% aptaujāto jauniešu, tad kopumā 41% to nav gatavi darīt arī tuvākā gada laikā – tas ļauj secināt, ka kopējais brīvprātīgajā darbā iesaistīto jauniešu īpatsvars tuvākā gada laikā visdrīzāk nemainīsies. Būtiski arī uzsvērt, ka tikai 18% jauniešu bijuši pilnībā pārliecināti, ka noteikti vēlas veikt brīvprātīgo darbu tuvākā gada laikā, kamēr 40% sniedz nekonkrētāku atbildi – drīzāk vēlētos veikt brīvprātīgo darbu.
- ✓ Absolūtais vairākums jauniešu – kopumā 74% - apgalvo, ka viņiem ir visas (30%) vai lielas (44%) iespējas pavadīt savu brīvo laiku tā, kā viņi paši to vēlētos. Tomēr salīdzinoši liels – 26% - ir arī to jauniešu īpatsvars, kuri apgalvo, ka viņiem ir nelielas vai nav nekādas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi to vēlas.
- ✓ Salīdzinot ar pagājušā gada mērījumiem, šogad ievērojami pieaudzis to jauniešu īpatsvars, kuri pozitīvi novērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi paši to vēlas – no 63% uz 74%.
- ✓ Respondenti, kuri novērtēja, ka viņiem ir nelielas vai nav nekādu iespēju pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi to vēlētos, tika lūgti norādīt, kādas iespējas viņi vēlētos, lai būtu pieejamas. Vairāk kā puse respondentu nav varējuši sniegt konkrētu atbildi, savukārt tie, kuri minējuši konkrētas vēlmes, salīdzinoši visbiežāk norādījuši uz vēlmēm pēc plašākām sporta aktivitātēm (13%) un lētākiem vai bezmaksas pasākumiem (9%).
- ✓ Pēdējā gada laikā jaunieši visbiežāk iesaistījušies dažādās kultūras un izklaides aktivitātēs – 34% tās apmeklējuši 12 un vairāk reizi, vēl 25% - 6-11 reizes. Interesu aktivitātēs, piemēram, pulciņos, interešu klubos u.tml., pēdējā gada laikā piedalījušies kopumā 67% jauniešu (24% - 12 un vairāk reizi). Nedaudz retāk – kopumā 64% - jauniešu piedalījušies skolas aktivitātēs, bet 57% - sabiedriskās un sociālās aktivitātēs. Vismazāk – tikai 29% - jauniešu ņēmuši dalību politiskās aktivitātēs.

- ✓ Salīdzinot ar pagājušā gada mērījumiem, nav novērojamas statistiski būtiskas izmaiņas jauniešu iesaistē un dalībā dažādās sociālās un interešu aktivitātēs – kopējais iesaistīto īpatsvars ir aptuveni tāds pats kā pirms gada.
- ✓ Aptaujā respondenti tika lūgti arī norādīt, ar kādiem šķēršļiem ir saskārušies, lai iesaistītos dažādās sabiedriskās, sociālās, politiskās vai cita veida aktivitātēs. Tikai 9% apgalvojuši, ka nav saskārušies ar nekādiem šķēršļiem, kamēr pārējie minējuši konkrētus šķēršļus. Visbiežāk – 39% gadījumu – jaunieši norādījuši uz laika trūkumu kā iesaistes barjeru. Aptuveni 1/5 min, ka viņiem nav bijusi interese piedalīties, kā arī norāda uz informācijas trūkumu.
- ✓ Salīdzinot ar 2010.gada mērījumiem, samazinājies to jauniešu īpatsvars, kuri norādījuši uz laika trūkumu (no 49% uz 39%), informācijas trūkumu (no 36% uz 23%) un slinkumu (no 25% uz 13%) kā šķērslī līdzdalībai. Savukārt to jauniešu īpatsvars, kuri norāda, ka nav saskārušies ar šķēršļiem, pēdējā gada laikā nav mainījies.
- ✓ Kopumā jaunieši novērtējuši, ka viņiem ir pietiekoši daudz informācijas tikai par savas skolas/ augstskolas aktivitātēm un jauniešu pulciņiem, klubiņiem un interešu grupām (attiecīgi 64% un 44%). Pārējās anketā iekļautajās kategorijās lielāks bijis to jauniešu īpatsvars, kuri vērtējuši, ka viņiem ir par maz informācijas, īpaši attiecībā uz savas pašvaldības un nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbību (pie tam šajās kategorijās 1/5 jauniešu vērtējuši, ka viņiem informācijas par to nav nemaz). Savukārt vismazāk jauniešus interesē informācija par iespējām iesaistīties politisko un reliģisko organizāciju darbībā (attiecīgi 45% un 56%).
- ✓ Vaicāti, kur būtu visērtāk saņemt informāciju par dažādiem projektiem, jauniešu iespējām, jaunatnes politiku valstī, vairākums jauniešu norādījuši, ka masu mediji būtu visērtākais informācijas avots (62%). Tikai nedaudz retāk minēts, ka vislabprātāk informāciju iegūtu no draugiem (57%), un vēl retāk – ka skolā (46%).
- ✓ Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti nosaukt trīs galvenos jautājumus, kurus Latvijas valdībai būtu jārisina tieši jauniešu jomā. Salīdzinoši visbiežāk minētas atbildes: jārisina jautājums par darba iespējām (28%), jānodrošina vairāk brīvā laika pavadīšanas iespējas (24%), jārisina ar jauniešu izglītības finansēšanu saistīti jautājumi (23%), jārisina ar izglītības sistēmu, izglītības kvalitāti saistīti jautājumi (21%).

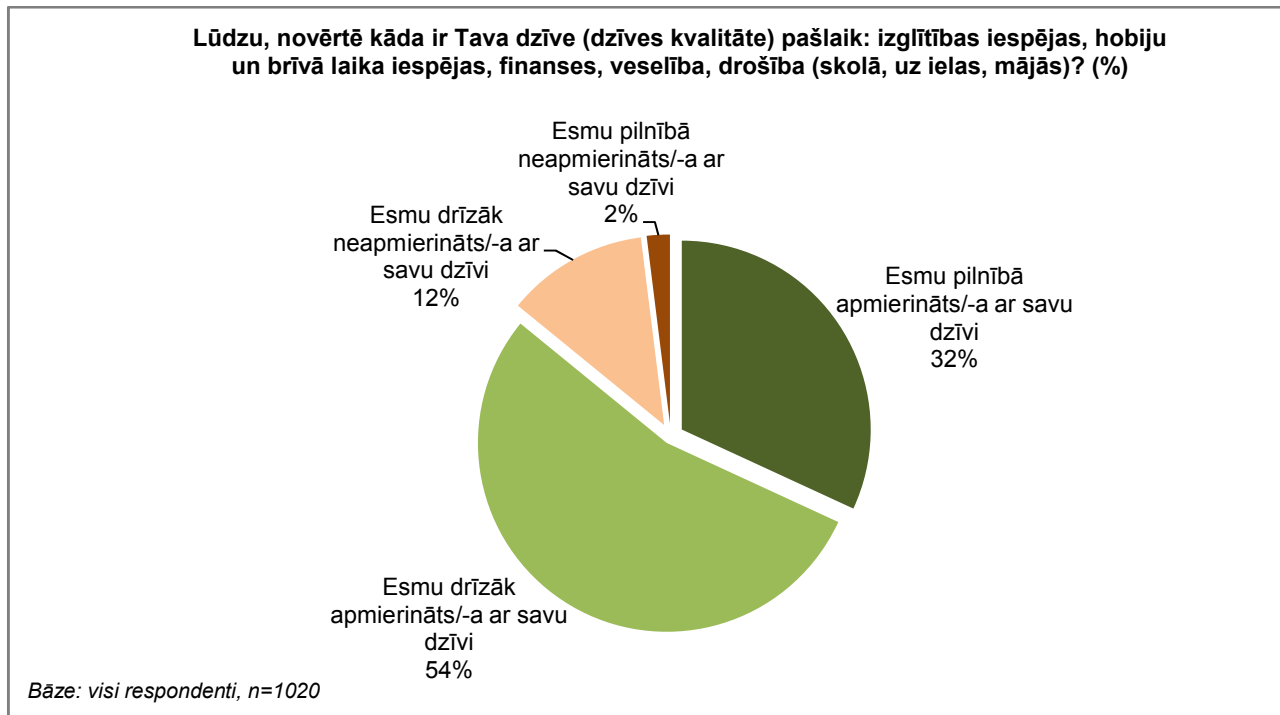
PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA

Mērķis:	Nodrošināt ikgadējā monitoringa veikšanu par jaunatnes politikas īstenošanas atsevišķiem aspektiem, lai nodrošinātu darbības un politikas rezultātu mērīšanu.
Aptaujas uzdevumi:	<p>(1) Iegūt datus par jaunatnes politikas īstenošanas rezultātiem, identificējot jauniešu aktivitāti, iesaistoties brīvprātīgajā darbībā, jaunatnes organizāciju un jauniešu iniciatīvu grupu darbībā, sabiedriskajā dzīvē un fiziskajās aktivitātēs.</p> <p>(2) Identificēt, no kādiem informācijas avotiem jaunieši saņem viņiem svarīgu informāciju, kā arī kādu informāciju viņi vēlētos saņemt.</p> <p>(3) Iegūt datus par jauniešu iespējām pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm.</p>
Mērķa grupa:	Latvijas iedzīvotāju izlase vecuma grupā no 13 līdz 25 gadiem.
Respondentu skaits (plānotais):	1000 respondentu attiecīgajā vecuma grupā.
Respondentu skaits (sasniegtais):	1020 respondentu attiecīgajā vecuma grupā. Respondentu sociāli demogrāfisko raksturojumu skatīt nākamajā lapaspusē.
Aptaujas vieta:	Latvija
Pētījuma norises laiks:	2011. gada 21. marts – 1. augusts.
Aptaujas lauka darba norises laiks:	2011. gada 21. marts – 25. maijs.
Aptaujas metodes:	<p>(1) Interneta lietotāju aptauja.</p> <p>(2) Anketēšana, izmantojot papīra anketas atsevišķās demogrāfiskajās grupās.</p>
Izlases metode:	Nejauša - kvotu izlase (pēc dzimuma, vecuma, iegūtās izglītības, nodarbinātības sektora, pilsonības, reģiona, teritoriālās pārstāvniecības).

1. DZĪVES KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Novērtējot savas dzīves kvalitāti, absolūtais vairākums jauniešu sniedz pozitīvus vērtējumus – 54% apgalvo, ka ir drīzāk apmierināti, bet 32%, ka pilnībā apmierināti ar savu dzīvi. Negatīvus novērtējumus snieguši tikai 14% aptaujāto, kas gan arī uzskatāms par būtisku rādītāju.

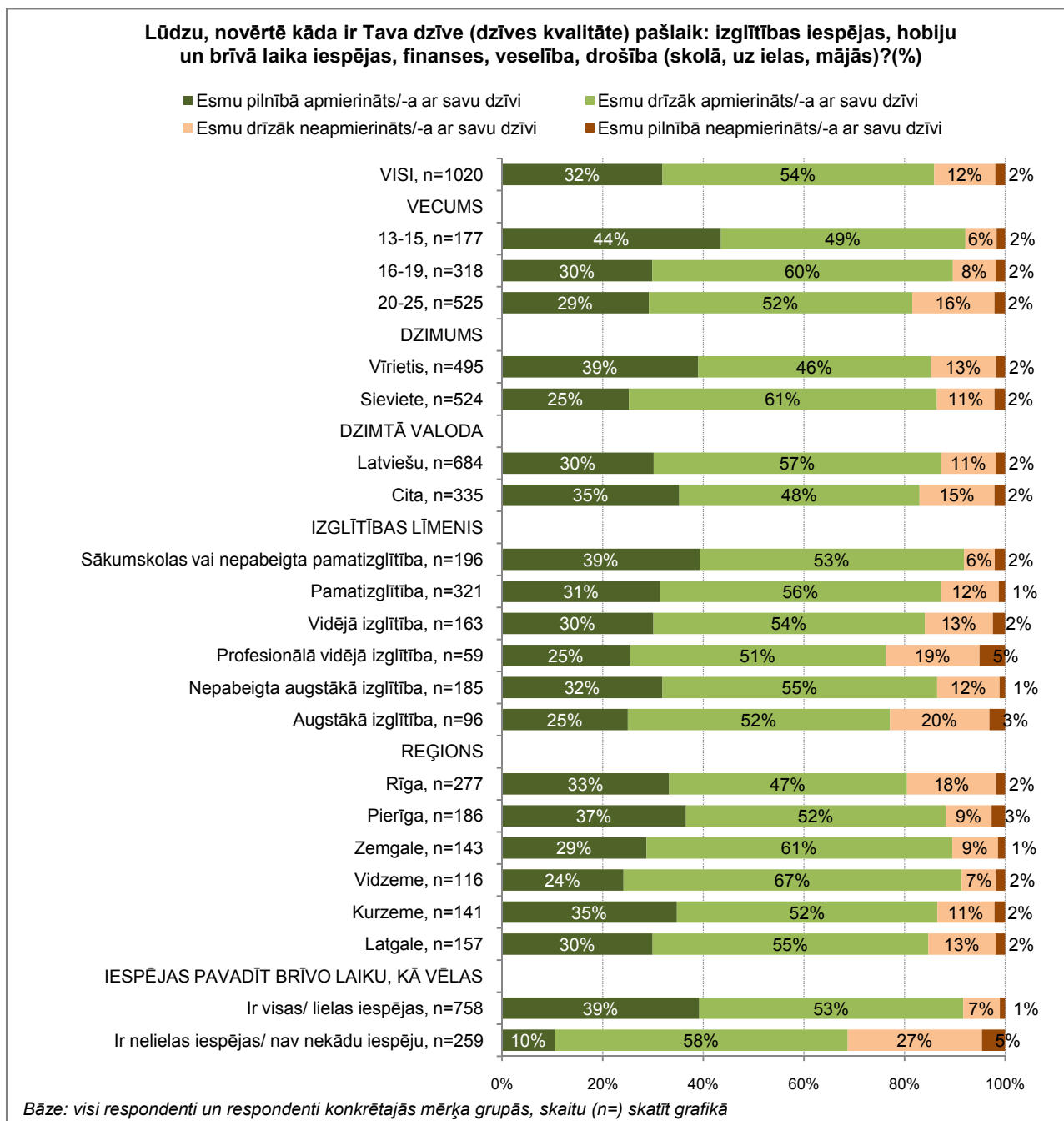
Sociāli demogrāfiskā griezumā novērojams, ka pilnībā apmierināti ar savu dzīvi salīdzinoši biežāk ir:

- 13-15 gadīgie (44%),
- vīrieši (39%),
- Pierīgā dzīvojošie (37%).

Tāpat novērojams, ka ar savu dzīvi daudz apmierinātāki ir tie, kuriem ir iespējams savu brīvo laiku pavadīt tā, kā viņi to vēlas (39%).

Savukārt drīzāk vai pilnībā neapmierinātie ar savu dzīvi biežāk sastopami sekojošās sociāli demogrāfiskajās grupās:

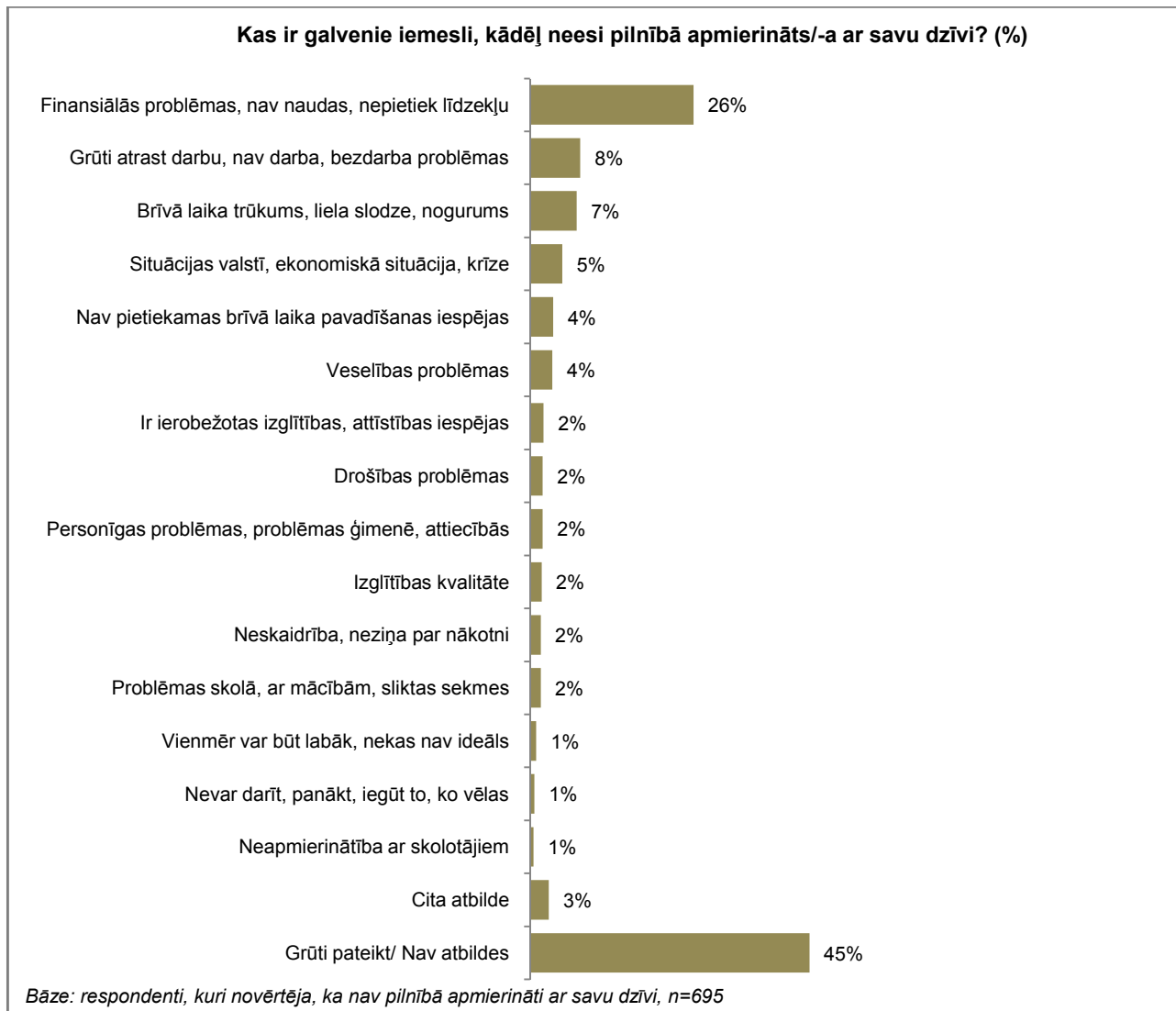
- 20-25 gadīgie (kopumā 18% neapmierināto),
- citā, ne latviešu valodā runājošie (17%),
- profesionālo vidējo izglītību ieguvušie (24%),
- augstāko izglītību ieguvušie (23%),
- Rīgā dzīvojošie (20%).

Diemžēl nav iespējams tiešs šo datu salīdzinājums ar iepriekšējo gadu mērījumiem, jo 2011.gadā tika mainīts jautājuma formulējums. Netieši salīdzinot, novērojams, ka izteiktas izmaiņas jauniešu vērtējumos nav notikušas – tāpat kā šogad, arī 2010.gada aptaujā lielākā daļa – 79% - respondentu savu dzīvi novērtējuši pozitīvi (atbildi ‘gandrīz laba dzīve’ snieguši 24%, laba dzīve - 42%, lieliska dzīve - 13%). Arī sociāli demogrāfiskajās grupās 2010.gada aptaujā novērotās tendences bijušas līdzīgas kā šogad - pozitīvāk savu dzīvi novērtē gados jaunākie (vecumā no 13-15 gadiem).

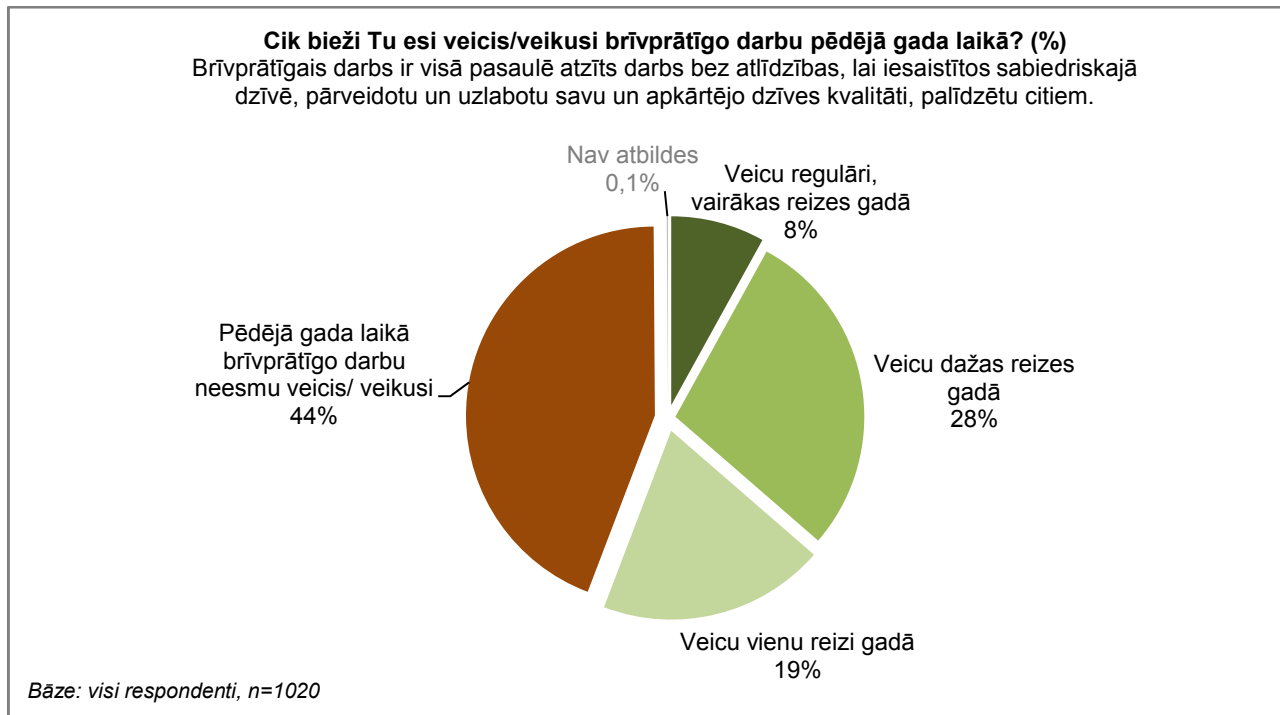
Tie respondenti, kuri novērtēja, ka nav pilnībā apmierināti ar savu dzīvi, tika lūgti minēt galvenos neapmierinātības iemeslus. Kopumā 45% gadījumu jaunieši nav varējuši sniegt konkrētu atbildi,

bet tie, kuri minējuši konkrētus iemeslus, visbiežāk – 26% gadījumu – norādījuši uz finansiālām problēmām. Dažādi citi iemesli minēti retāk kā 1/10 gadījumu – 8% norāda uz bezdarba problēmu, 7% - uz lielu slodzi, brīvā laika trūkumu, bet 5% - uz kopējo ekonomisko situāciju valstī. Reti, bet jauniešu vidū tiek minētas arī veselības problēmas, drošības problēmas, nesekmība skolā.

2. PIEREDZE BRĪVPRĀTĪGĀ DARBA VEIKŠANĀ

44% jauniešu pēdējā gada laikā ne reizes nav veikuši brīvprātīgo darbu, savukārt 56% apgalvo, ka ir to darījuši vismaz vienu reizi – 8% aptaujā norādījuši, ka brīvprātīgo darbu ir veikuši vairākas reizes gadā, 28% - ka dažas reizes un vēl 19% - ka vienu reizi.

Brīvprātīgā darba veicēji biežāk pārstāvēti sekojošās sociāli demogrāfiskajās grupās:

- 13-15 gadīgie (kopumā 88% ir veikuši brīvprātīgo darbu),
- Latgalē dzīvojošie (68%).

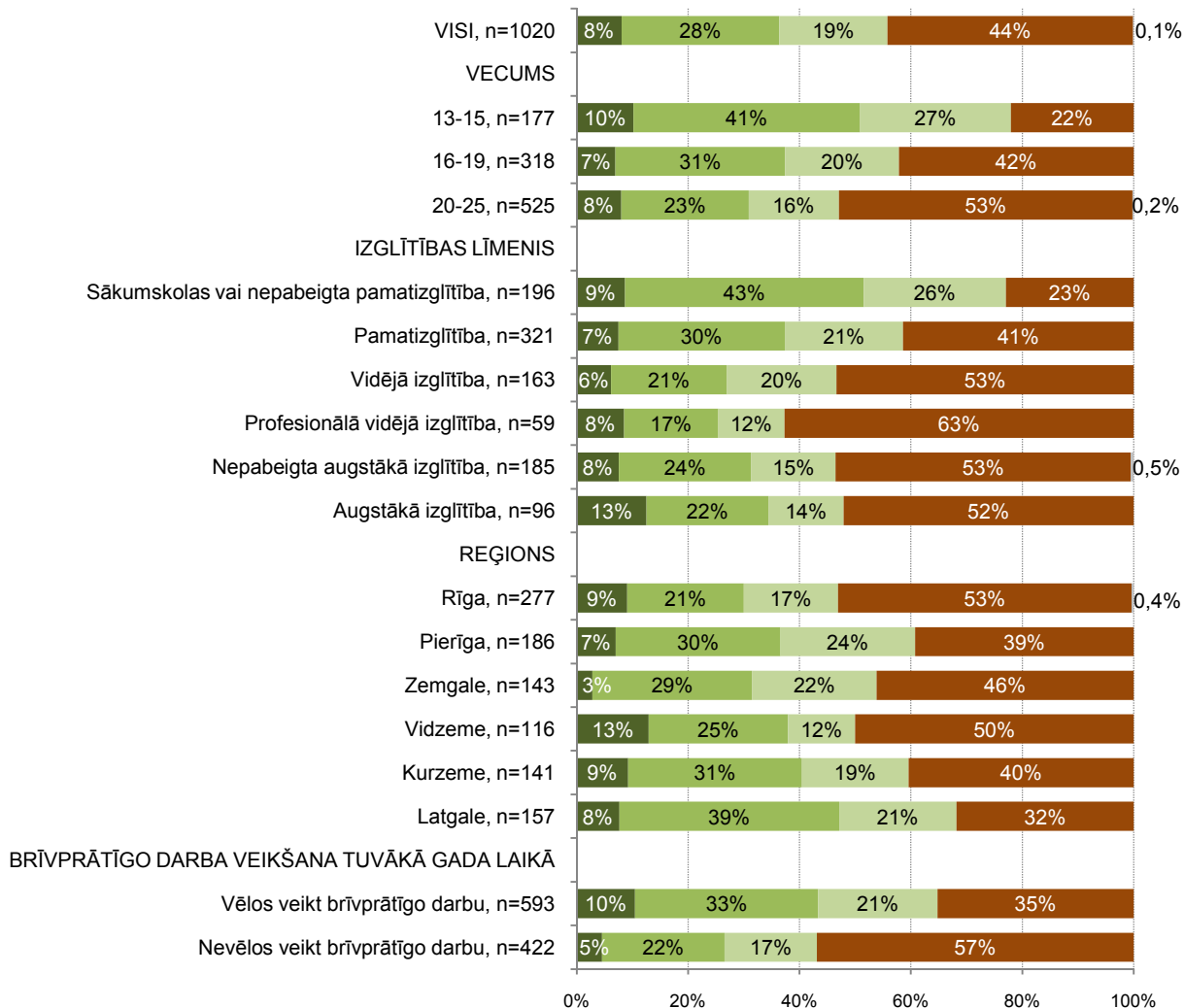
Ja vērtē brīvprātīgā darba veikšanas regularitāti, tad sociāli demogrāfisko grupu griezumā atšķirības šādā aspektā nav vērojamas, proti, regulārie brīvprātīgā darba veicēji visās sociāli demogrāfiskajās grupās pārstāvēti aptuveni vienādā īpatsvarā – ap 10% no visiem.

2010.gada aptaujā kopumā 39% jauniešu bija atzinuši, ka ir veikuši brīvprātīgo darbu, tomēr jāņem vērā, ka jautājuma formulējums bija vispārīgāks un tika jautāts par brīvprātīgā darba veikšanu vispār, nevis tieši pēdējā gada laikā. Tai pat laikā tieši šī iemesla dēļ iespējams pieņemt, ka sašaurinot laika periodu, par kuru tiek vaicāts, samazinās arī mērķa grupa, tādēļ netieši šie dati liecina, ka 2011.gadā varētu būt palielinājies to jauniešu īpatsvars, kuri ir veikuši brīvprātīgo darbu.

Cik bieži Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā? (%)

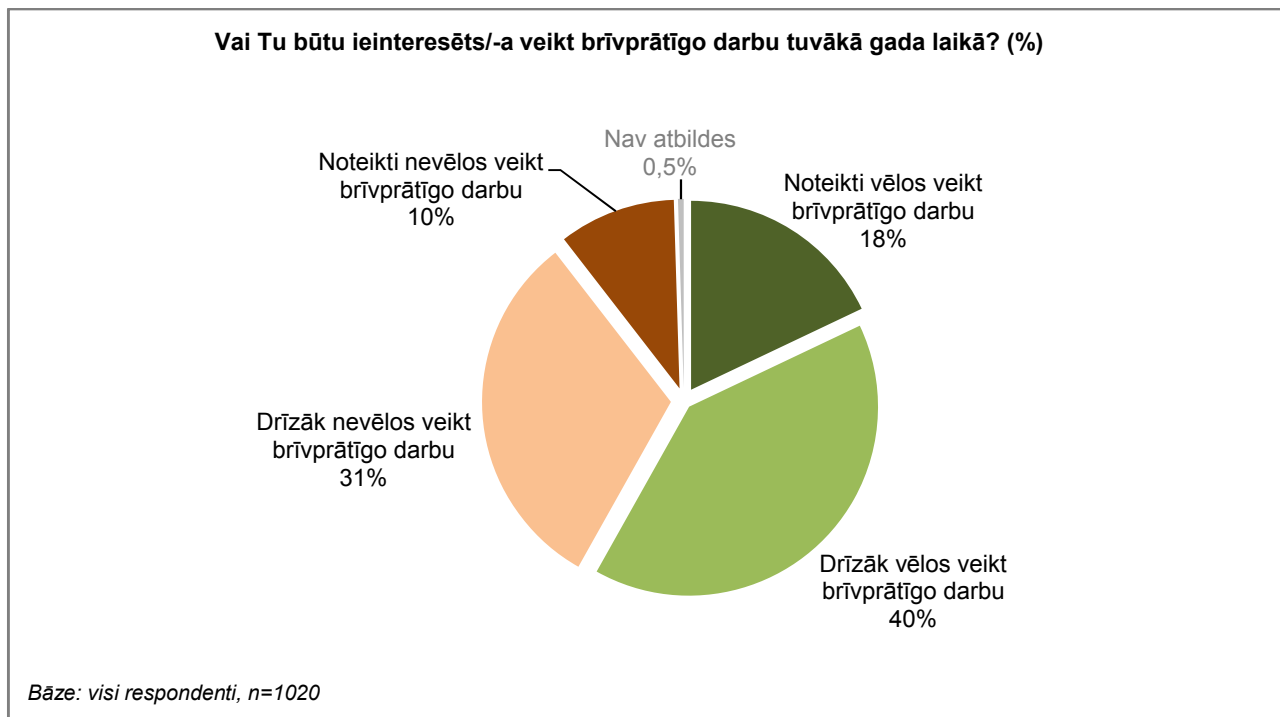
Brīvprātīgais darbs ir visā pasaulē atzīts darbs bez atlīdzības, lai iesaistītos sabiedriskajā dzīvē, pārveidotu un uzlabotu savu un apkārtnes dzīves kvalitāti, palīdzētu citiem.

- Veicu regulāri, vairākas reizes gadā
- Veicu dažas reizes gadā
- Veicu vienu reizi gadā
- Pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu neesmu veicis
- Nav atbildes

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu (n=) skatīt grafikā

Ja pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu ne reizes nebija veikuši 44% aptaujāto jauniešu, tad kopumā 41% to nav gatavi darīt arī tuvākā gada laikā – tas ļauj secināt, ka kopējais brīvprātīgajā darbā iesaistīto jauniešu īpatsvars tuvākā gada laikā visdrīzāk nemainīsies. Būtiski arī uzsvērt, ka tikai 18% jauniešu bijuši pilnībā pārliecināti, ka noteikti vēlas veikt brīvprātīgo darbu tuvākā gada laikā, kamēr 40% sniedz nekonkrētāku atbildi – drīzāk vēlētos veikt brīvprātīgo darbu.

Sociāli demogrāfiskā griezumā novērojams, ka tuvākā gada laikā brīvprātīgo darbu noteikti vēlētos veikt šādu mērķa grupu pārstāvji:

- sievietes (24%),
- Vidzemē dzīvojošie (28%),
- tie, kuri pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu veikuši vairākas (55%) vai dažas (23%) reizes.

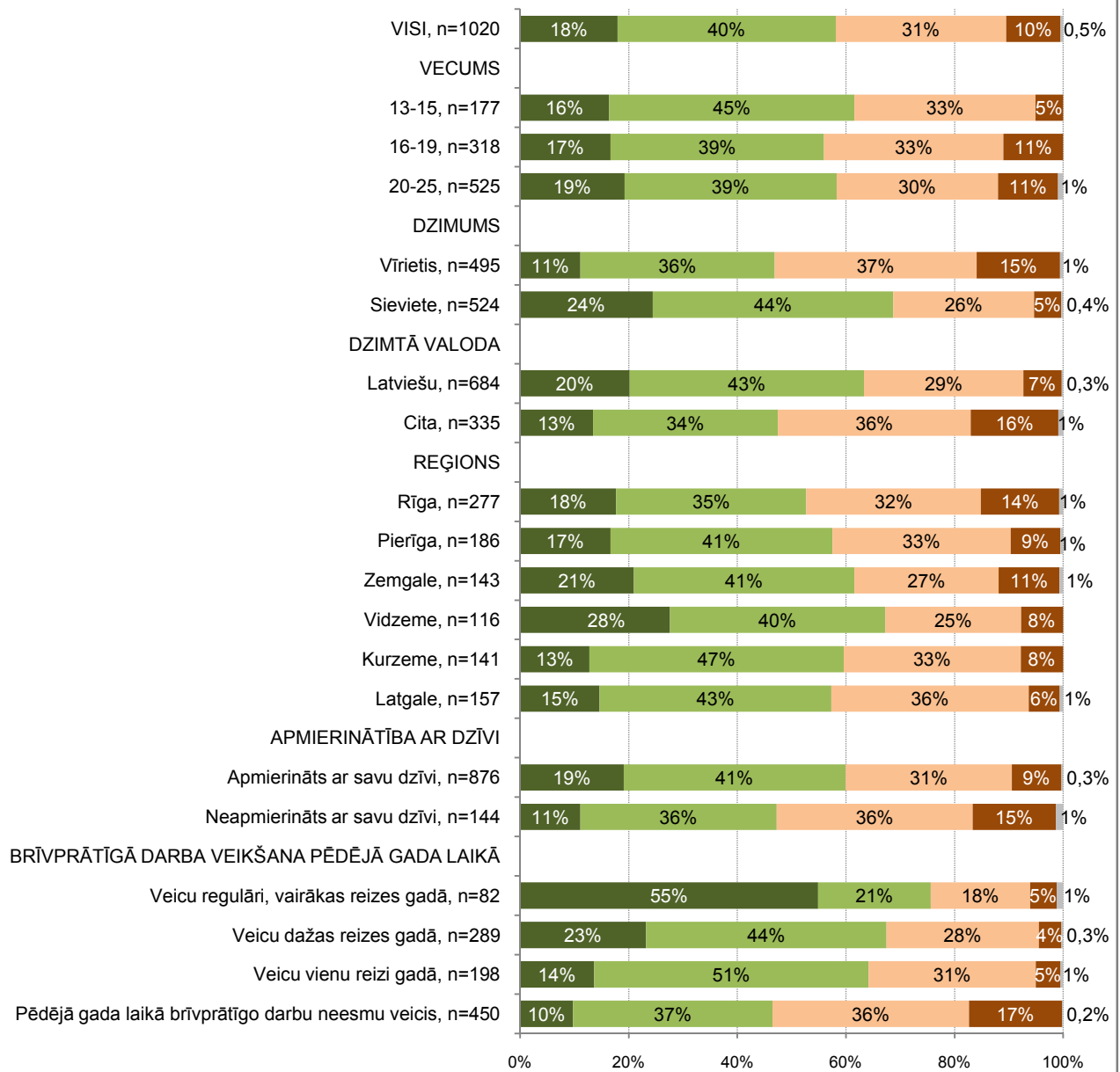
Savukārt tie, kuri noteikti nevēlas veikt brīvprātīgo darbu, biežāk sastopami šādās sociāli demogrāfiskajās grupās:

- vīrieši (15%),
- citā, ne latviešu valodā runājošie (16%),
- Rīgā dzīvojošie (14%),
- tie, kuri ir neapmierināti ar savu dzīvi (15%),
- tie, kuri nav veikuši brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā (17%).

Tai pat laikā būtiski piebilst, ka kopumā 47% no tiem, kuri nebija veikuši brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā, būtu ieinteresēti to darīt tuvākā gada laikā.

Vai Tu būtu ieinteresēts/-a veikt brīvprātīgo darbu tuvākā gada laikā? (%)

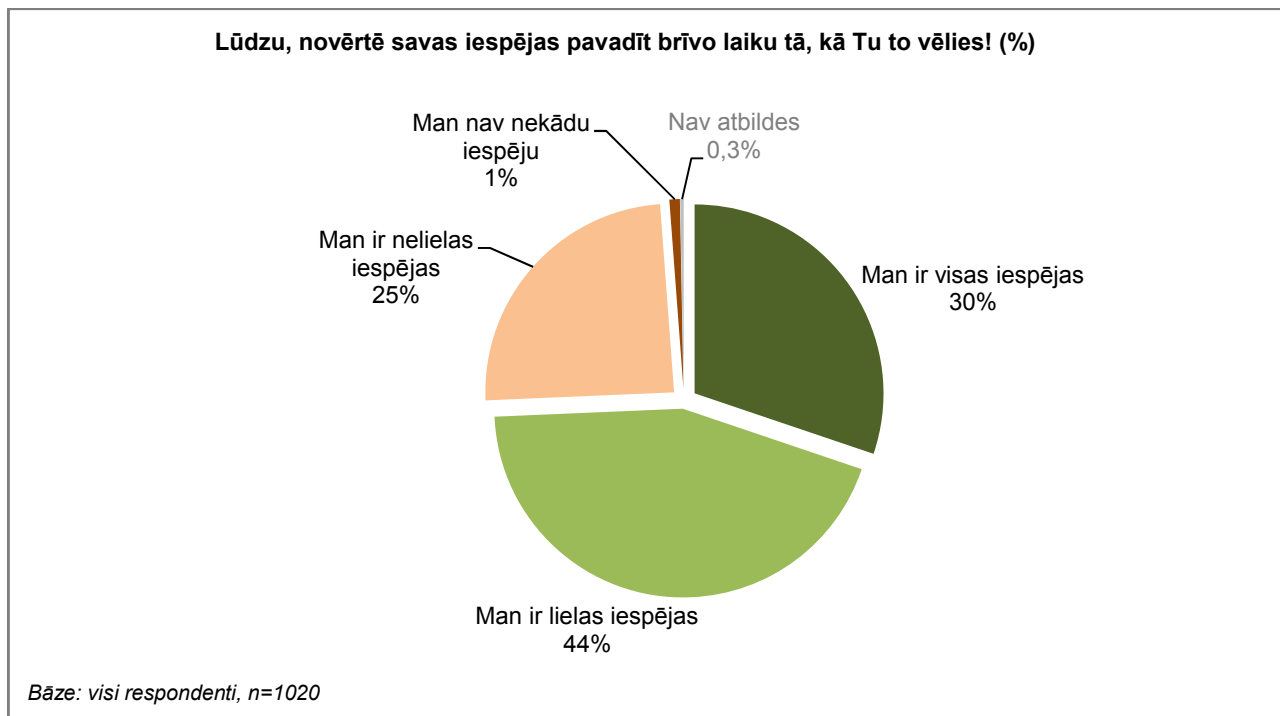
■ Noteikti vēlos veikt brīvprātīgo darbu ■ Drīzāk vēlos veikt brīvprātīgo darbu ■ Drīzāk nevēlos veikt brīvprātīgo darbu
 ■ Noteikti nevēlos veikt brīvprātīgo darbu ■ Nav atbildes

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu (n=) skatīt grafikā

3. IESPĒJAS PAVADĪT BRĪVO LAIKU

Absolūtais vairākums jauniešu – kopumā 74% - apgalvo, ka viņiem ir visas (30%) vai lielas (44%) iespējas pavadīt savu brīvo laiku tā, kā viņi paši to vēlētos. Tomēr salīdzinoši liels – 26% - ir arī to jauniešu īpatsvars, kuri apgalvo, ka viņiem ir nelielas vai nav nekādas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi to vēlas.

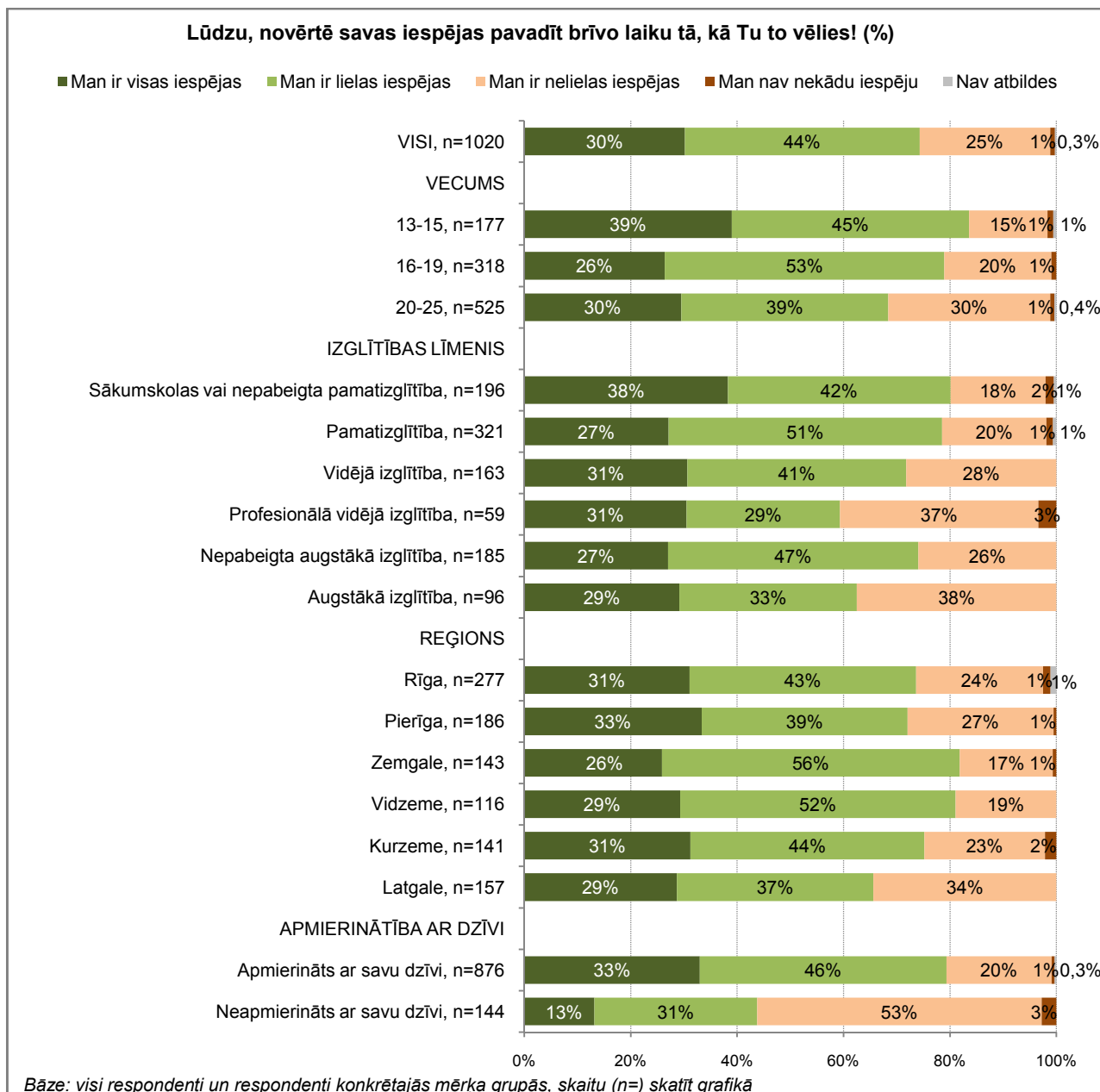

Sociāli demogrāfiskā griezumā novērojams, ka to, ka viņiem ir visas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā paši vēlas, salīdzinoši biežāk atzīst:

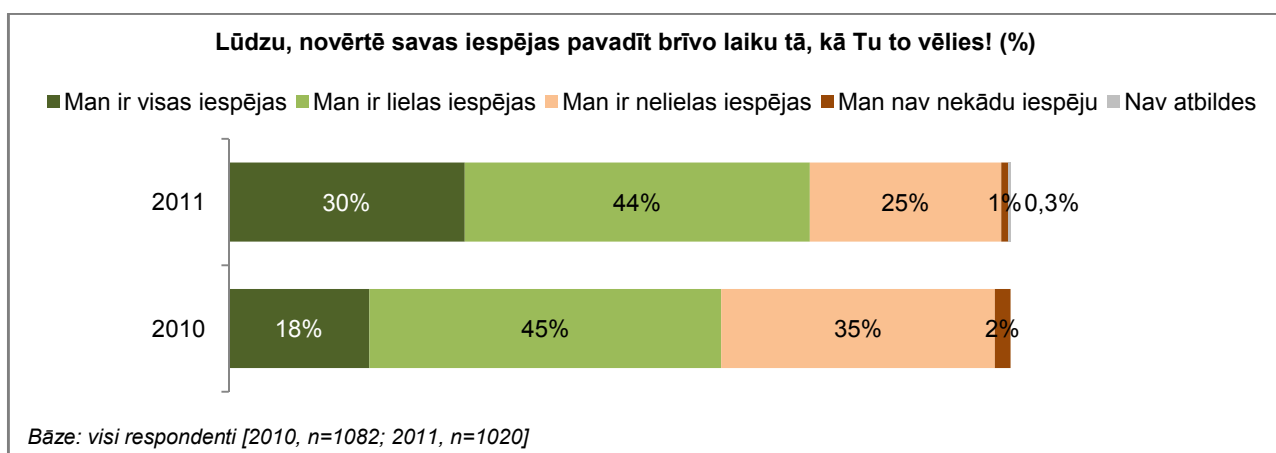
- 13-15 gadīgie (39%),
- Pierīgā dzīvojošie (33%),
- tie, kuri ir apmierināti ar savu dzīvi (33%).

Savukārt tādu, kuri novērtē, ka viņiem ir nelielas vai nav nekādas iespējas pavadīt brīvo laiku pēc savām vēlmēm, salīdzinoši vairāk ir šādās mērķa grupās:

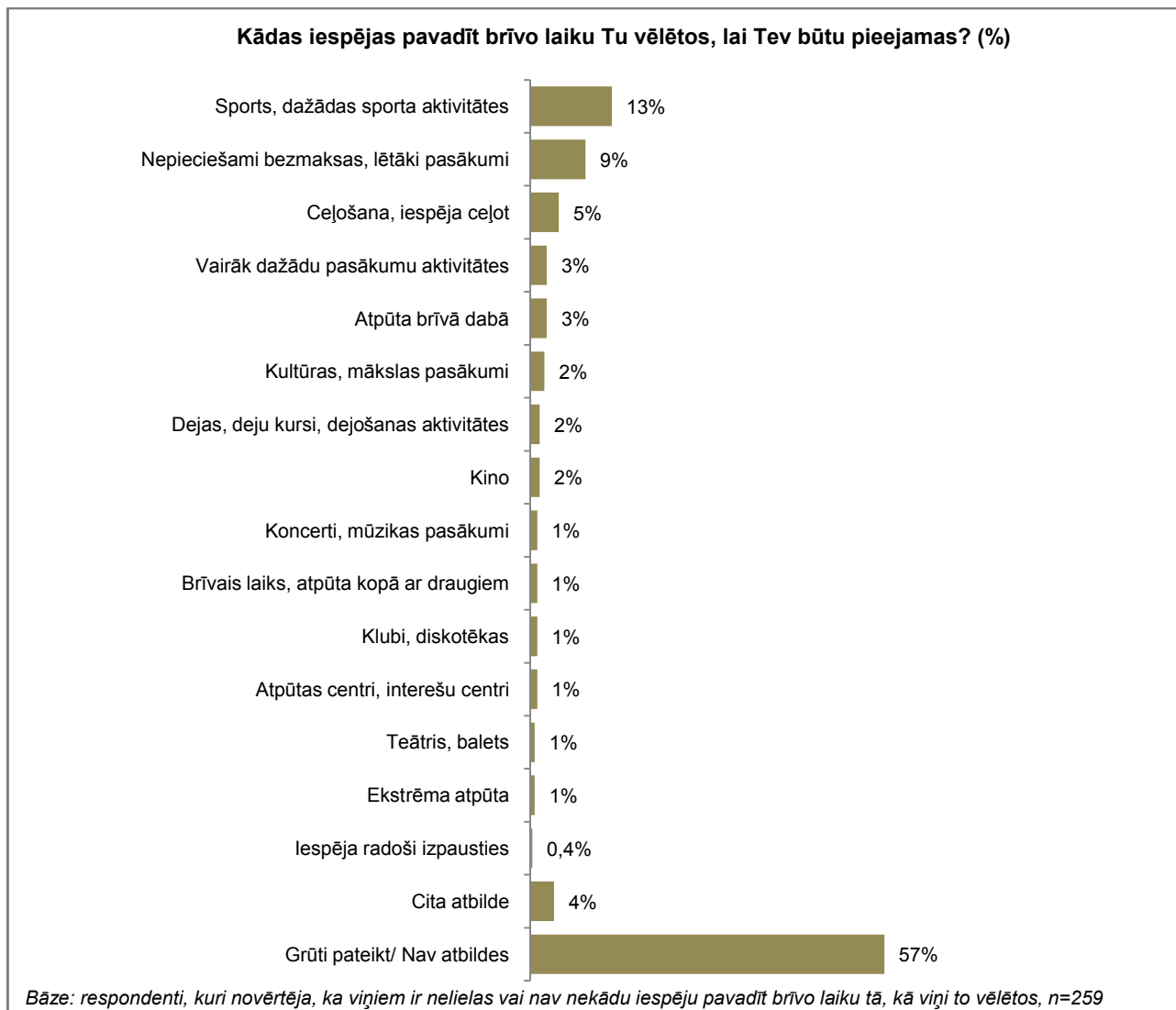
- 20-25 gadīgie (31%),
- profesionālo vidējo izglītību ieguvušie (40%),
- augstāko izglītību ieguvušie (38%),
- Latgalē dzīvojošie (34%),
- tie, kuri ir neapmierināti ar savu dzīvi (56%).

Salīdzinot ar pagājušā gada mērījumiem, šogad ievērojami pieaudzis to jauniešu īpatsvars, kuri pozitīvi novērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi paši to vēlas – no 63% uz 74%.

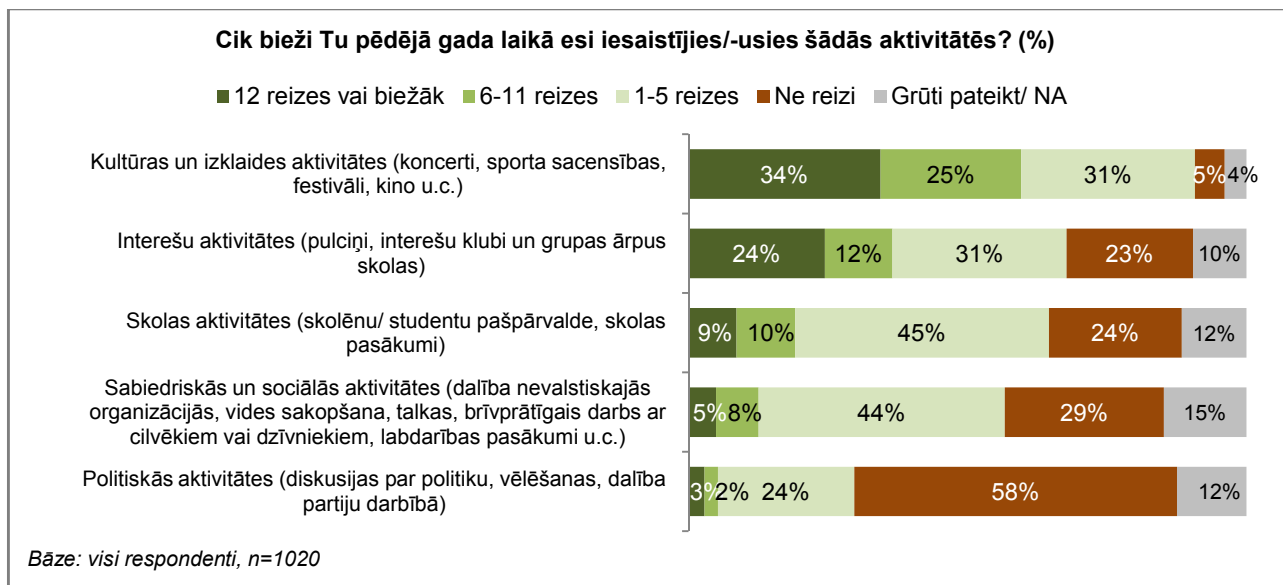

Respondenti, kuri novērtēja, ka viņiem ir nelielas vai nav nekādu iespēju pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi to vēlētos, tika lūgti norādīt, kādas iespējas viņi vēlētos, lai būtu pieejamas. Vairāk kā puse respondentu nav varējuši sniegt konkrētu atbildi, savukārt tie, kuri minējuši konkrētas vēlmes, salīdzinoši visbiežāk norādījuši uz vēlmēm pēc plašākām sporta aktivitātēm (13%) un lētākiem vai bezmaksas pasākumiem (9%).

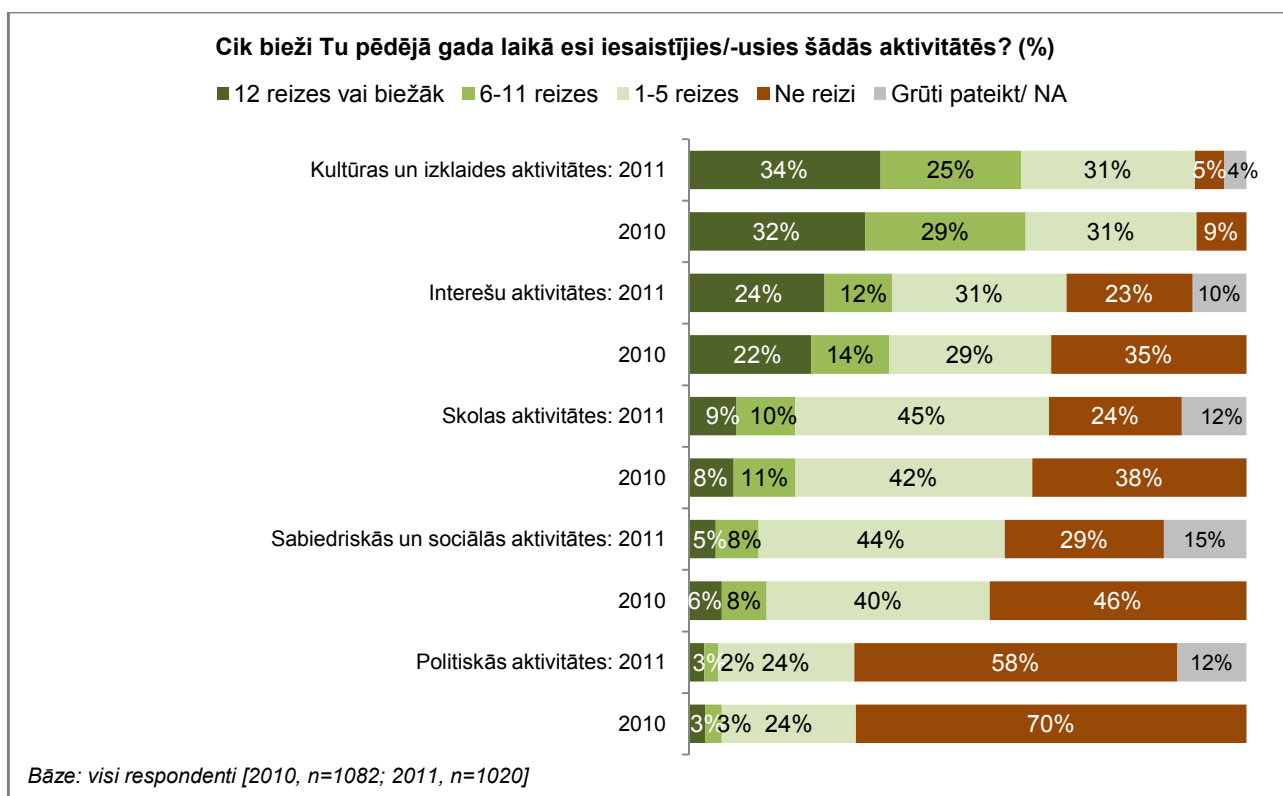

4. DALĪBA AKTIVITĀTĒS

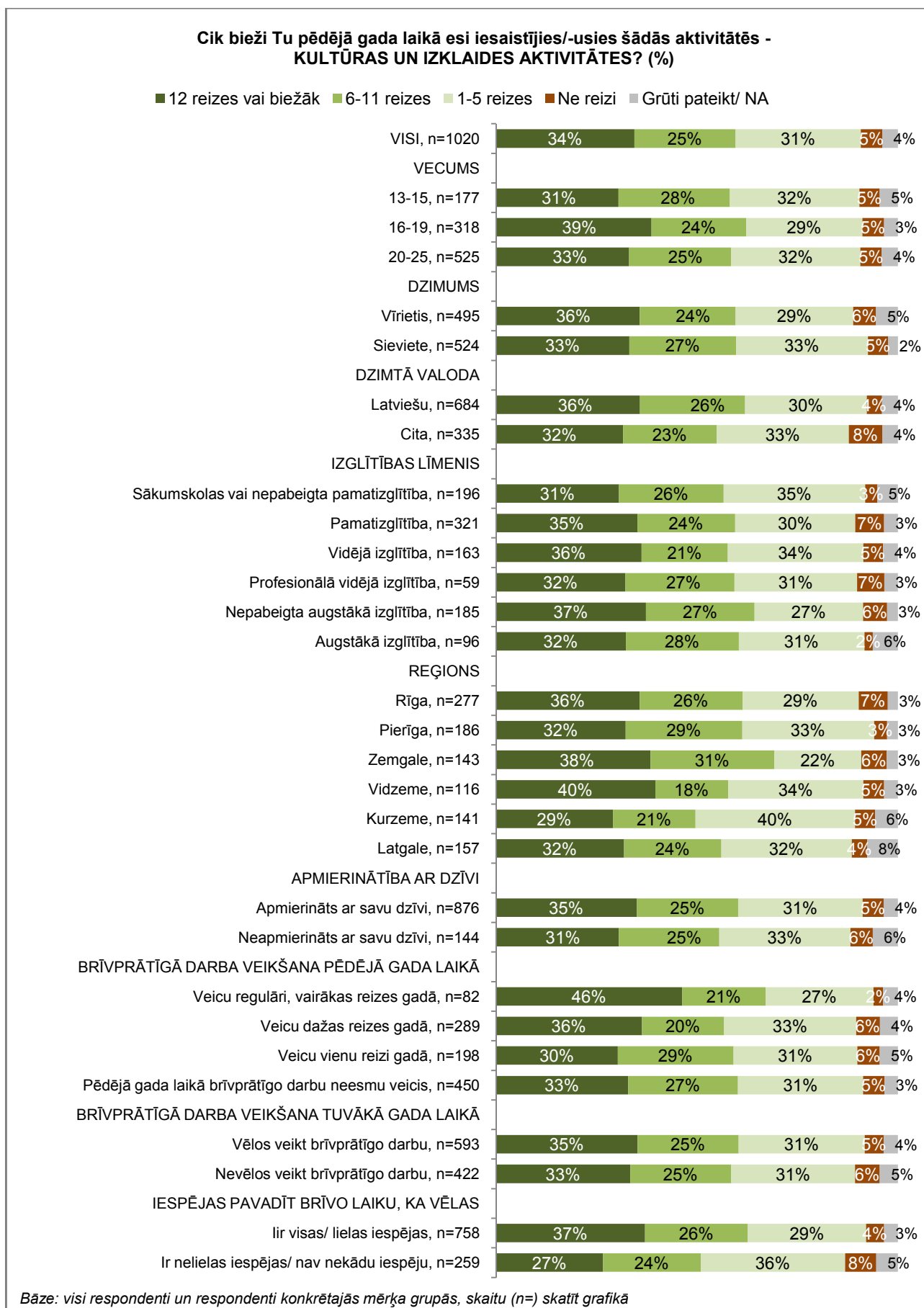
Pēdējā gada laikā jaunieši visbiežāk iesaistījušies dažādās kultūras un izklaides aktivitātēs – 34% tās apmeklējuši 12 un vairāk reizu, vēl 25% - 6-11 reizes. Interesu aktivitātēs, piemēram, pulciņos, interešu klubos u.tml., pēdējā gada laikā piedalījušies kopumā 67% jauniešu (24% - 12 un vairāk reizu). Nedaudz retāk – kopumā 64% - jauniešu piedalījušies skolas aktivitātēs, bet 57% - sabiedriskās un sociālās aktivitātēs. Vismazāk – tikai 29% - jauniešu ņēmuši dalību politiskās aktivitātēs.

Salīdzinot ar pagājušā gada mērījumiem, nav novērojamas statistiski būtiskas izmaiņas jauniešu iesaistē un dalībā dažādās sociālās un interešu aktivitātēs – kopējais iesaistīto īpatsvars ir aptuveni tāds pats kā pirms gada.

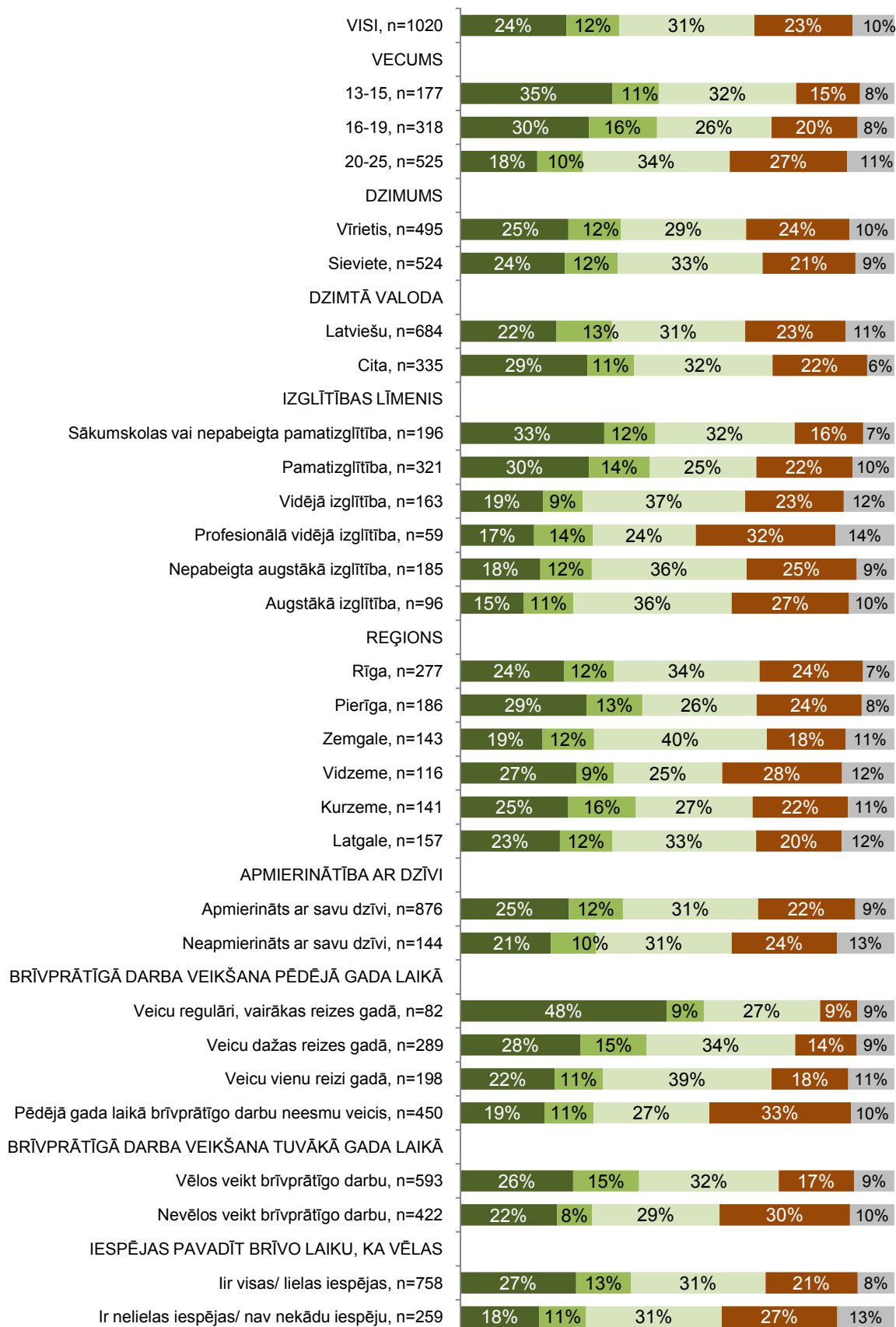

Turpmākajās lapaspusēs sniegts jauniešu iesaistes dažāda veida aktivitātēs sociāli demogrāfiskais griezumam par katru no anketā iekļautajām aktivitātēm.

**Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs -
INTEREŠU AKTIVITĀTES? (%)**

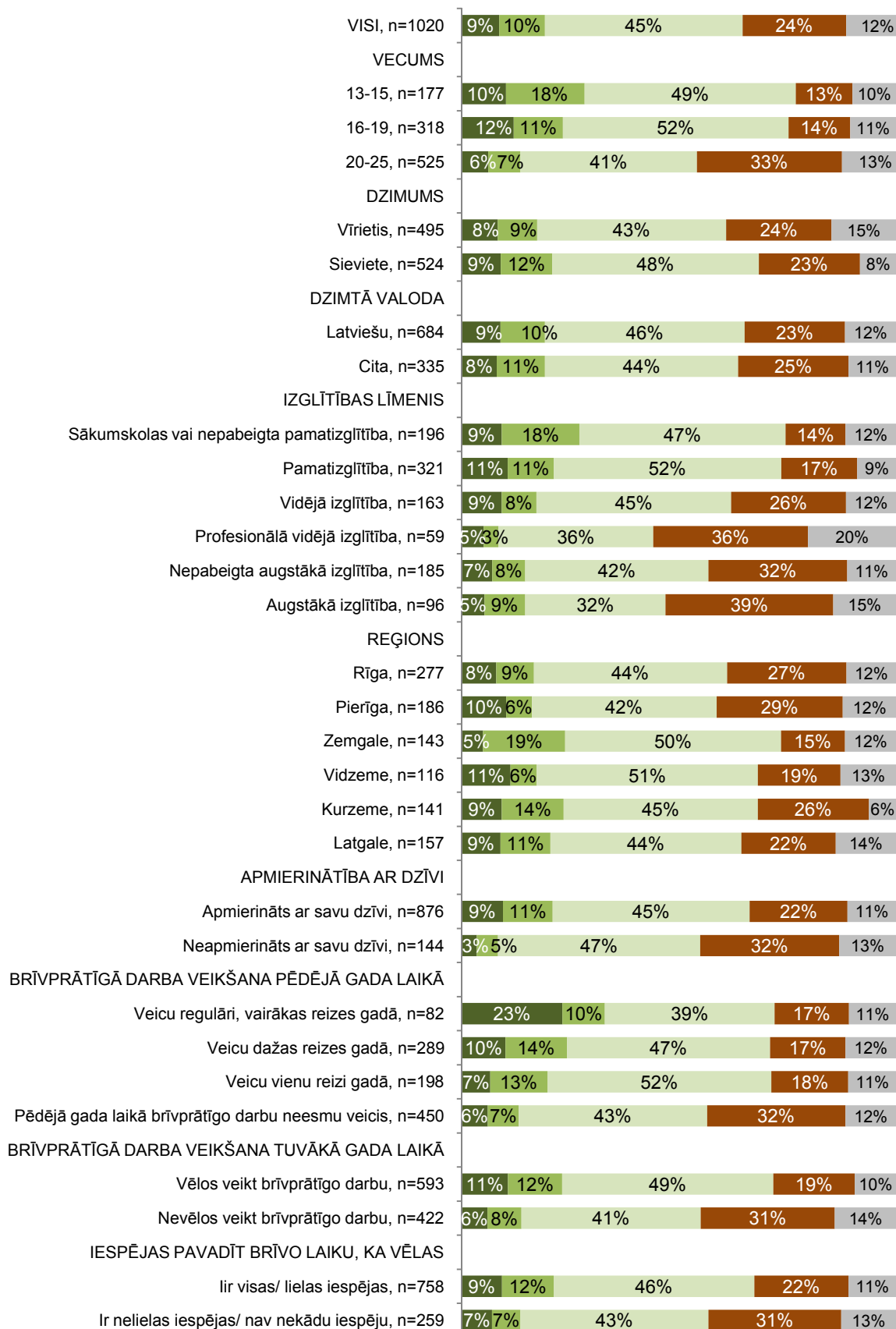
■ 12 reizes vai biežāk ■ 6-11 reizes ■ 1-5 reizes ■ Ne reizi ■ Grūti pateikt/ NA

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu (n=) skatīt grafikā

Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs - SKOLAS AKTIVITĀTES? (%)

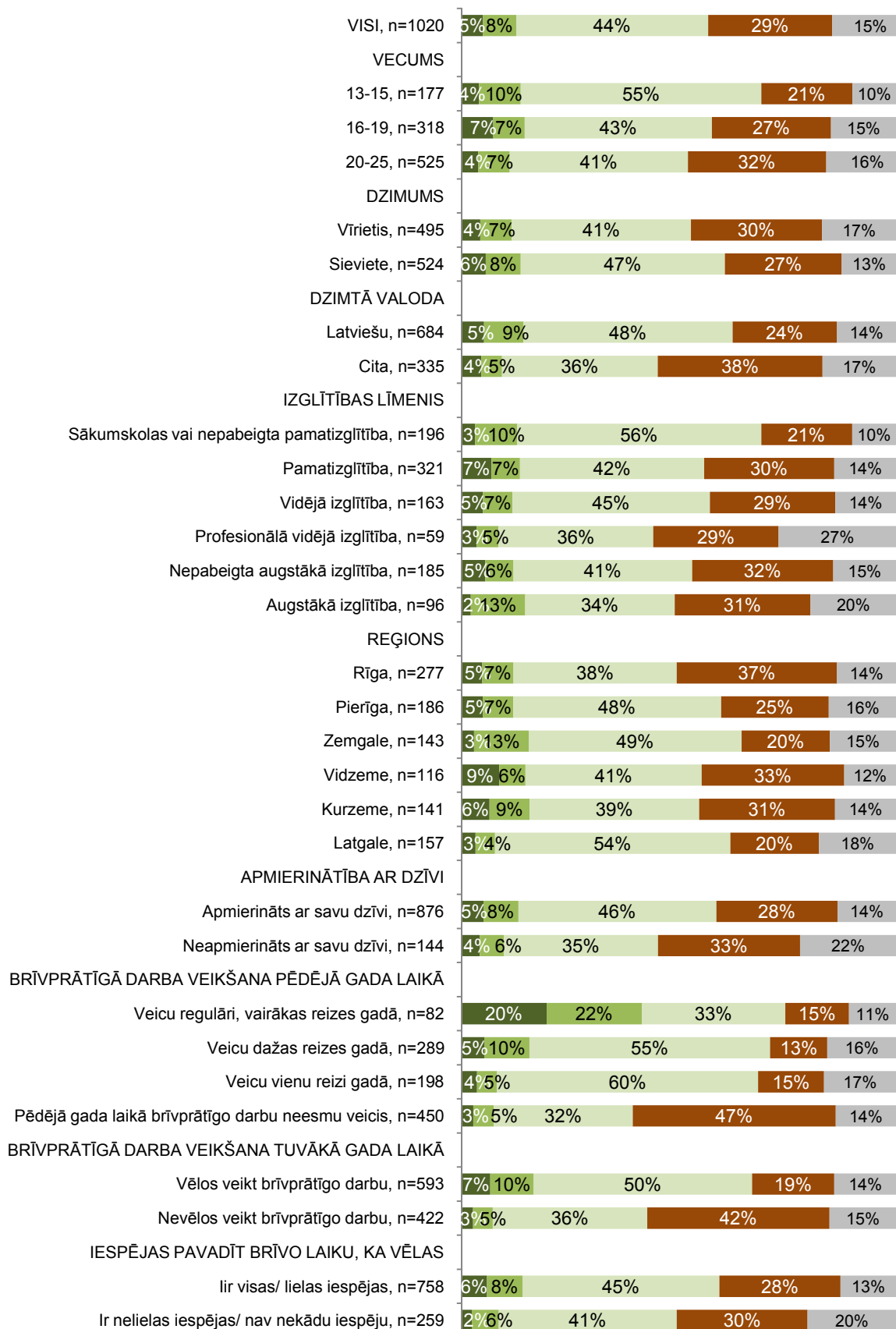
■ 12 reizes vai biežāk ■ 6-11 reizes ■ 1-5 reizes ■ Ne reizi ■ Grūti pateikt/ NA

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu (n=) skatīt grafikā

**Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs -
SABIEDRISKĀS UN SOCIĀLĀS AKTIVITĀTES? (%)**

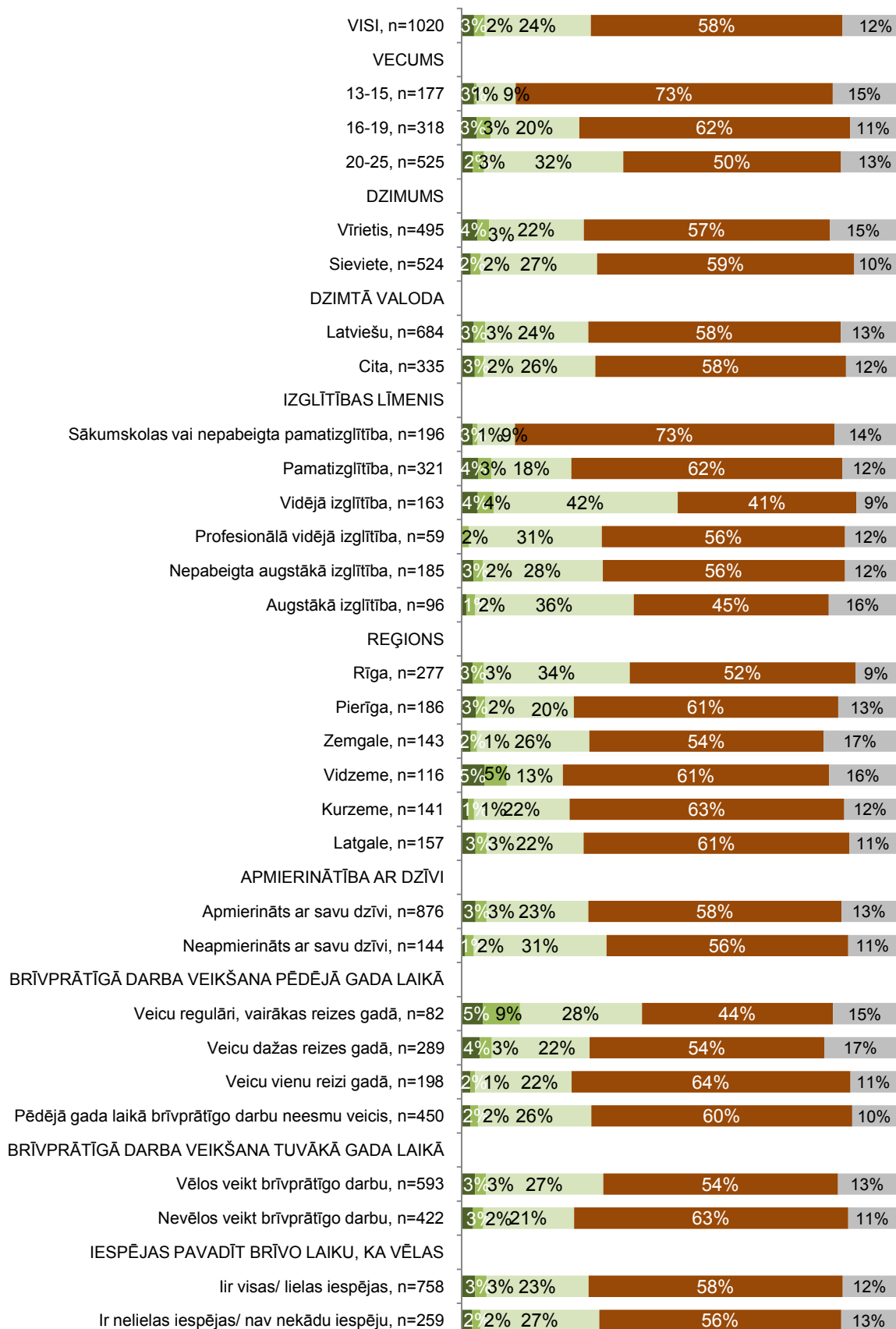
■ 12 reizes vai biežāk ■ 6-11 reizes ■ 1-5 reizes ■ Ne reizi ■ Grūti pateikt/ NA

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu (n=) skatīt grafikā

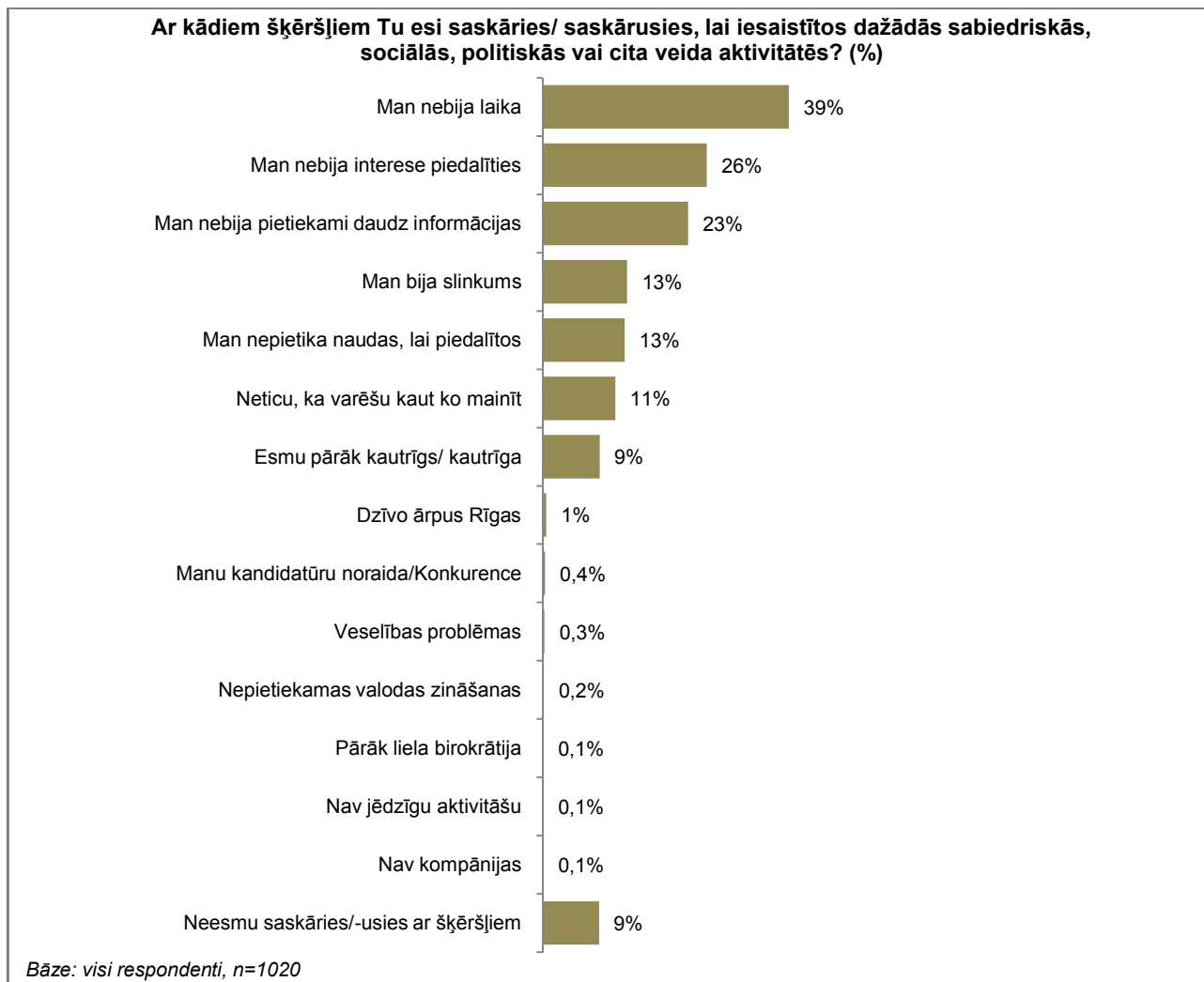
**Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs -
POLITISKĀS AKTIVITĀTES? (%)**

■ 12 reizes vai biežāk ■ 6-11 reizes ■ 1-5 reizes ■ Ne reizi ■ Grūti pateikt/ NA

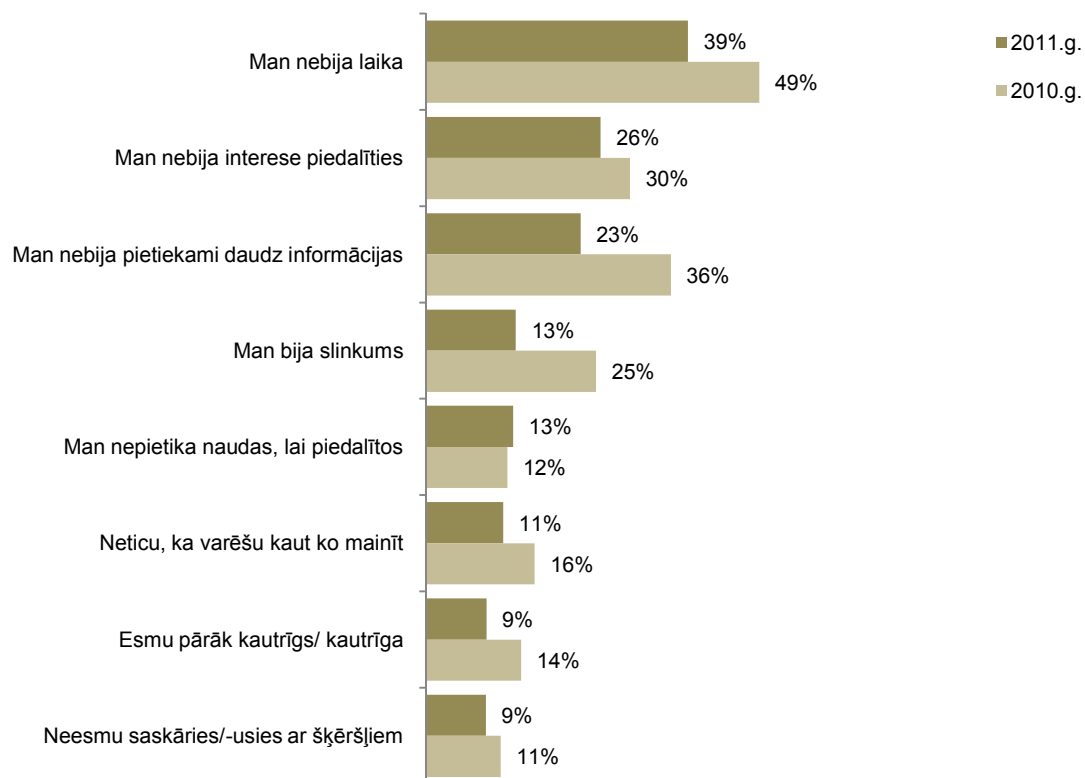
Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu (n=) skatīt grafikā

Aptaujā respondenti tika lūgti arī norādīt, ar kādiem šķēršļiem ir saskārušies, lai iesaistītos dažādās sabiedriskās, sociālās, politiskās vai cita veida aktivitātēs. Tikai 9% apgalvojuši, ka nav saskārušies ar nekādiem šķēršļiem, kamēr pārējie minējuši konkrētus šķēršļus. Visbiežāk – 39% gadījumu – jaunieši norādījuši uz laika trūkumu kā iesaistes barjeru. Aptuveni 1/5 min, ka viņiem nav bijusi interese piedalīties, kā arī norāda uz informācijas trūkumu. Ap 10% jauniešu kā šķēršļus norāda – slinkumu, naudas trūkumu, neticību savām iespējām kaut ko mainīt, kā arī kautrīgumu.

Salīdzinot ar 2010.gada mērījumiem, samazinājies to jauniešu īpatsvars, kuri norādījuši uz laika trūkumu (no 49% uz 39%), informācijas trūkumu (no 36% uz 23%) un slinkumu (no 25% uz 13%) kā šķērslī līdzdalībai. Savukārt to jauniešu īpatsvars, kuri norāda, ka nav saskārušies ar šķēršļiem, pēdējā gada laikā nav mainījies.

Ar kādiem šķēršļiem Tu esi saskāries/ saskārusies, lai iesaistītos dažādās sabiedriskās, sociālās, politiskās vai cita veida aktivitātēs? (%)

Bāze: visi respondenti [2010, n=1082; 2011, n=1020]

5. DALĪBA POLITISKĀS AKTIVITĀTĒS – DETALIZĒTA ANALĪZE

Pētījumā padziļināti tika analizēta jauniešu līdzdalība politiskās aktivitātēs. Kopumā novērojams, ka to jauniešu, kuri piedalās politiskās aktivitātēs, līdzdalības un vērtējumu profils neatšķiras no citiem jauniešiem, vien dažas ne ļoti izteiktas atšķirības datus redzamas.

Tie jaunieši, kuri pēdējā gada laikā iesaistījušies kāda veida politiskās aktivitātēs, kopumā ar savu dzīvi ir tik pat lielā mērā apmierināti kā tie, kuri nav politiskās aktivitātēs iesaistījušies, sekojoši – līdzdalība tieši politikajās aktivitātēs neietekmē apmierinātību ar dzīvi kopumā.

Dalība politiskās aktivitātēs VS apmierinātība ar savu dzīvi (%)

		VISI	Dalība politiskās aktivitātēs	
			Ir iesaistījies	Nav iesaistījies
Lūdzu, novērtē kāda ir Tava dzīve (dzīves kvalitāte) pašlaik: izglītības iespējas, hobiju un brīvā laika iespējas, finanses, veselība, drošība (skolā, uz ielas, mājās)?	Esmu pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi	32	32	32
	Esmu drīzāk apmierināts/-a ar savu dzīvi	54	52	55
	Esmu drīzāk neapmierināts/-a ar savu dzīvi	12	13	12
	Esmu pilnībā neapmierināts/-a ar savu dzīvi	2	3	2
<i>Skaitis</i>		1020	303	717

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu skatīt tabulā

Aptaujas dati liecina – līdzdalība politiskās aktivitātēs nepalielina iesaistību brīvprātīgā darba aktivitātēs, proti, tie jaunieši, kuri bija iesaistījušies politiskās aktivitātēs, tik pat lielā mērā veic brīvprātīgo darbu kā tie, kuri nav politiski aktīvi.

Dalība politiskās aktivitātēs VS brīvprātīgā darba veikšanas pieredze (%)

		VISI	Dalība politiskās aktivitātēs	
			Ir iesaistījies	Nav iesaistījies
Cik bieži Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā?	Veicu regulāri, vairākas reizes gadā	8	11	7
	Veicu dažas reizes gadā	28	28	28
	Veicu vienu reizi gadā	19	17	21
	Pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu neesmu veicis/ veikusi	44	44	44
	Nav atbildes	0,1		0,1
<i>Skaitis</i>		1020	303	717

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu skatīt tabulā

Savukārt vēlmē veikt brīvprātīgo darbu tuvākā gada laikā gan novērojama sakarība ar dalību politiskās aktivitātēs – tie, kuri ir līdzdarbojušies politiskās aktivitātēs, biežāk kā citi, izsaka gatavību veikt brīvprātīgo darbu tuvāko 12 mēnešu laikā (attiecinīgi – 63% un 56%).

Dalība politiskās aktivitātēs VS vēlme veikt brīvprātīgo darbu (%)

		VISI	Dalība politiskās aktivitātēs	
			Ir iesaistījies	Nav iesaistījies
Vai Tu būtu ieinteresēts/-a veikt brīvprātīgo darbu tuvākā gada laikā?	Noteikti vēlos veikt brīvprātīgo darbu	18	22	16
	Drīzāk vēlos veikt brīvprātīgo darbu	40	41	40
	Drīzāk nevēlos veikt brīvprātīgo darbu	31	28	33
	Noteikti nevēlos veikt brīvprātīgo darbu	10	8	11
	Nav atbildes	0,5	0,3	1
<i>Skaitis</i>		1020	303	717

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu skatīt tabulā

Tie, kuri iesaistās politiskās aktivitātēs, biežāk kā citi iesaistās arī cita veida sabiedriskās, sociālās vai kultūras aktivitātēs. Īpaši izteikti novērojams, ka politiski aktīvie, ir aktīvi arī sabiedriskās un sociālās aktivitātēs (67% piedalās tādās, kamēr no visiem jauniešiem tādu ir tikai 57%).

Dalība politiskās aktivitātēs VS dalība cita veida aktivitātēs (%)

		VISI	Dalība politiskās aktivitātēs	
			Ir iesaistījies	Nav iesaistījies
Vai Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs?	Kultūras un izklaides aktivitātes	91	94	90
	Interesešu aktivitātes	68	72	66
	Skolas aktivitātes	65	68	63
	Sabiedriskās un sociālās aktivitātes	57	67	52
	Politiskās aktivitātes	30	100	0
<i>Skaitis</i>		1020	303	717

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu skatīt tabulā

Novērojams, ka politiski aktīvie jaunieši, ir arī vairāk informēti par iespējām iesaistīties dažāda veida aktivitātēs. Īpaši izteikti atšķirības vērojamas informācijas pieejamībā attiecībā uz iespējām iesaistīties NVO un sabiedrisko organizāciju darbībā, kā arī, protams, politisko organizāciju darbībā (+7% salīdzinot ar jauniešiem kopumā).

Dalība politiskās aktivitātēs VS informācijas pieejamība par iespējām iesaistīties (%)

		VISI	Dalība politiskās aktivitātēs	
			Ir iesaistījies	Nav iesaistījies
Vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...	...savas skolas/ augstskolas aktivitātēs?	64	63	65
	... jauniešu pulciņu, klubiņu, interešu grupu aktivitātēs?	44	43	44
	... jaunatnes organizāciju darbībā?	30	33	29
	... savas pašvaldības darbībā?	17	21	16
	... nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbībā?	15	22	12
	... politisko organizāciju darbībā?	10	17	8
	... reliģisko organizāciju darbībā?	10	13	8
<i>Skaitis</i>		1020	303	717

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu skatīt tabulā

Tie, kuri ir iesaistījušies politiskās aktivitātēs, par sev ērtākajiem informācijas avotiem izteikti biežāk kā citi identificē – e-pastu, ziņu listes (+9%), portālu www.jaunatneslietas.lv (+6%), NVO un NVO koordinatorus (+4%), kā arī masu medijus (+4%).

Dalība politiskās aktivitātēs VS ērtākie informācijas avoti (%)

		VISI	Dalība politiskās aktivitātēs	
			Ir iesaistījies	Nav iesaistījies
Kur Tev būtu visērtāk saņemt informāciju par dažādiem projektiem, jauniešu iespējām, jaunatnes politiku valstī?	No masu medijiem	62	65	60
	No draugiem	57	56	58
	Skolā	46	43	48
	E-pastā, ziņu listēs	33	42	29
	No vecākiem	19	19	19
	No portāla www.jaunatneslietas.lv	17	23	14
	Citur internetā	14	14	14
	NVO, no NVO koordinatoriem	4	8	2
	CITUR (Afišās, SMS, reklāmu bukleti)	1	1	1
	Nevēlos saņemt šādu informāciju	4	2	5
<i>Skaitis</i>		1020	303	717

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu skatīt tabulā

Tāpat kā apmierinātības ar savu dzīvi kopumā, arī iespēju pavadīt brīvo laiku pēc savām vēlmēm vērtējumos nav novērojamas sakarības ar līdzdalību politiskās aktivitātēs, proti – to jauniešu vidū, kuri ir iesaistīti politiskās aktivitātēs, iespēju pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi paši to vēlas, vērtējumi ir tādi paši, kā pārējo jauniešu vidū.

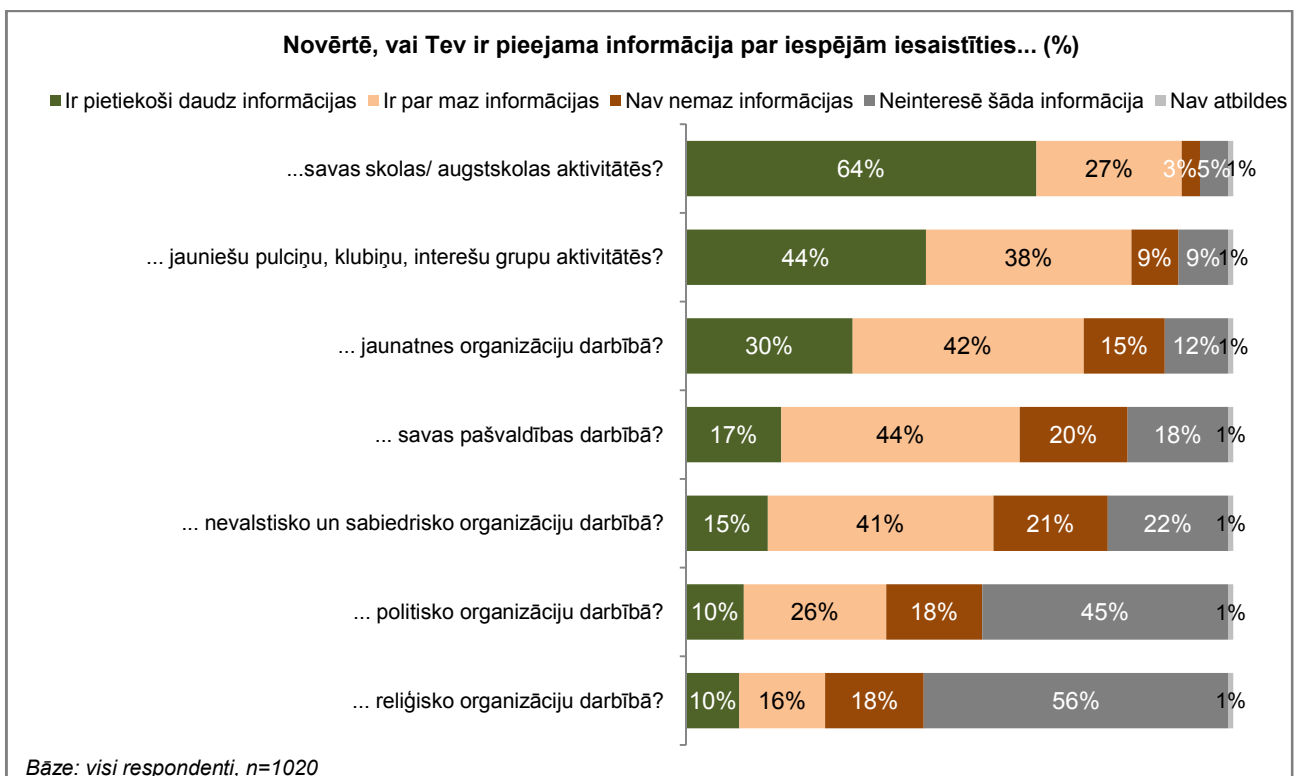
Dalība politiskās aktivitātēs VS iespējas pavadīt brīvo laiku pēc savām vēlmēm (%)

		VISI	Dalība politiskās aktivitātēs	
			Ir iesaistījies	Nav iesaistījies
Lūdzu, novērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā Tu to vēlies!	Man ir visas iespējas	30	31	30
	Man ir lielas iespējas	44	42	45
	Man ir nelielas iespējas	25	26	24
	Man nav nekādu iespēju	1	1	1
	Nav atbildes	0,3		0,4
<i>Skaitis</i>		1020	303	717

Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu skatīt tabulā

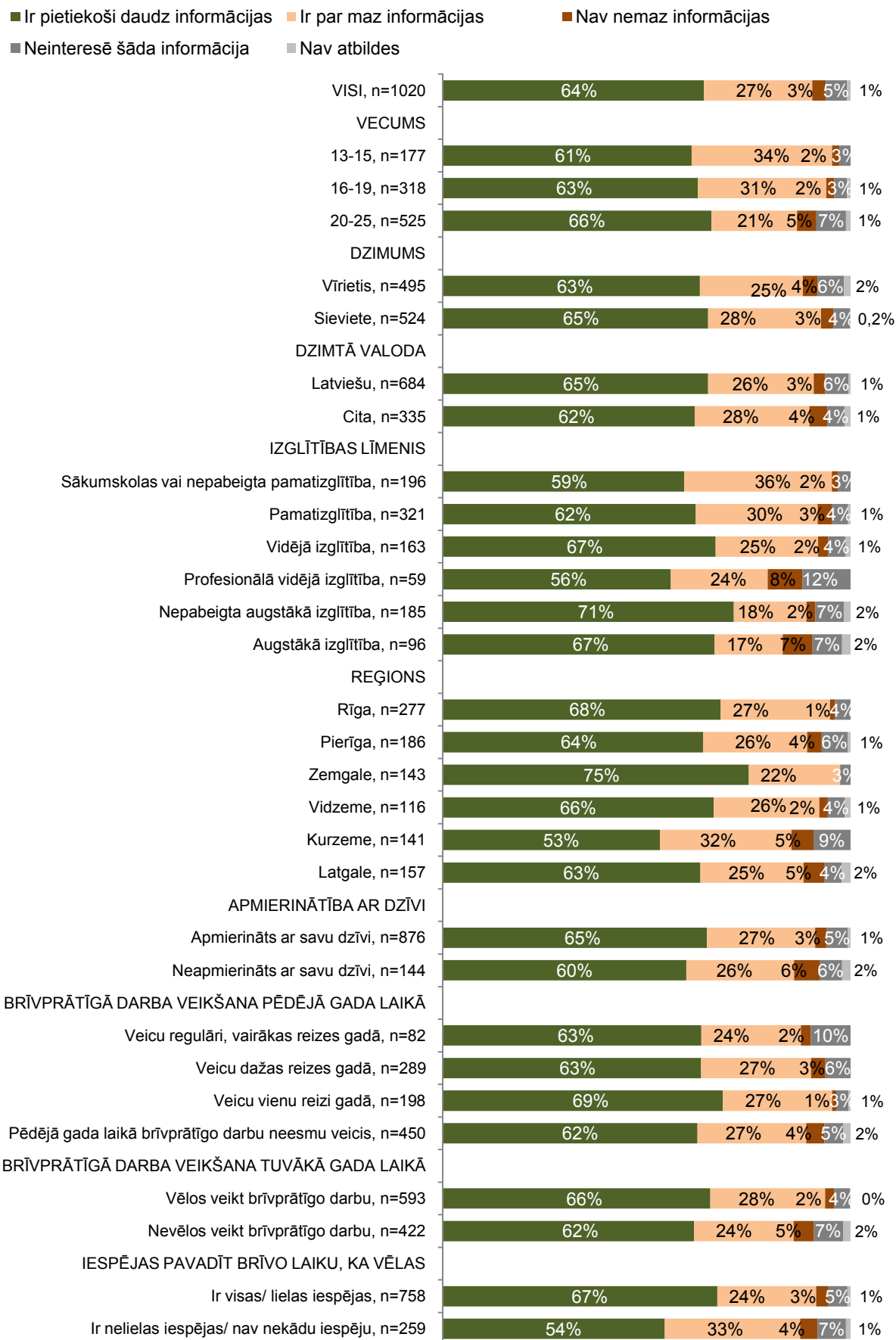
6. INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBAS VĒRTĒJUMS

Kopumā jaunieši novērtējuši, ka viņiem ir pietiekoši daudz informācijas tikai par savas skolas/ augstskolas aktivitātēm un jauniešu pulciņiem, klubiņiem un interešu grupām (attiecīgi 64% un 44%). Pārējās anketā iekļautajās kategorijās lielāks bijis to jauniešu īpatsvars, kuri vērtējuši, ka viņiem ir par maz informācijas, īpaši attiecībā uz savas pašvaldības un nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbību (pie tam šajās kategorijās 1/5 jauniešu vērtējuši, ka viņiem informācijas par to nav nemaz). Savukārt vismazāk jauniešus interesē informācija par iespējām iesaistīties politisko un reliģisko organizāciju darbībā (attiecīgi 45% un 56%).

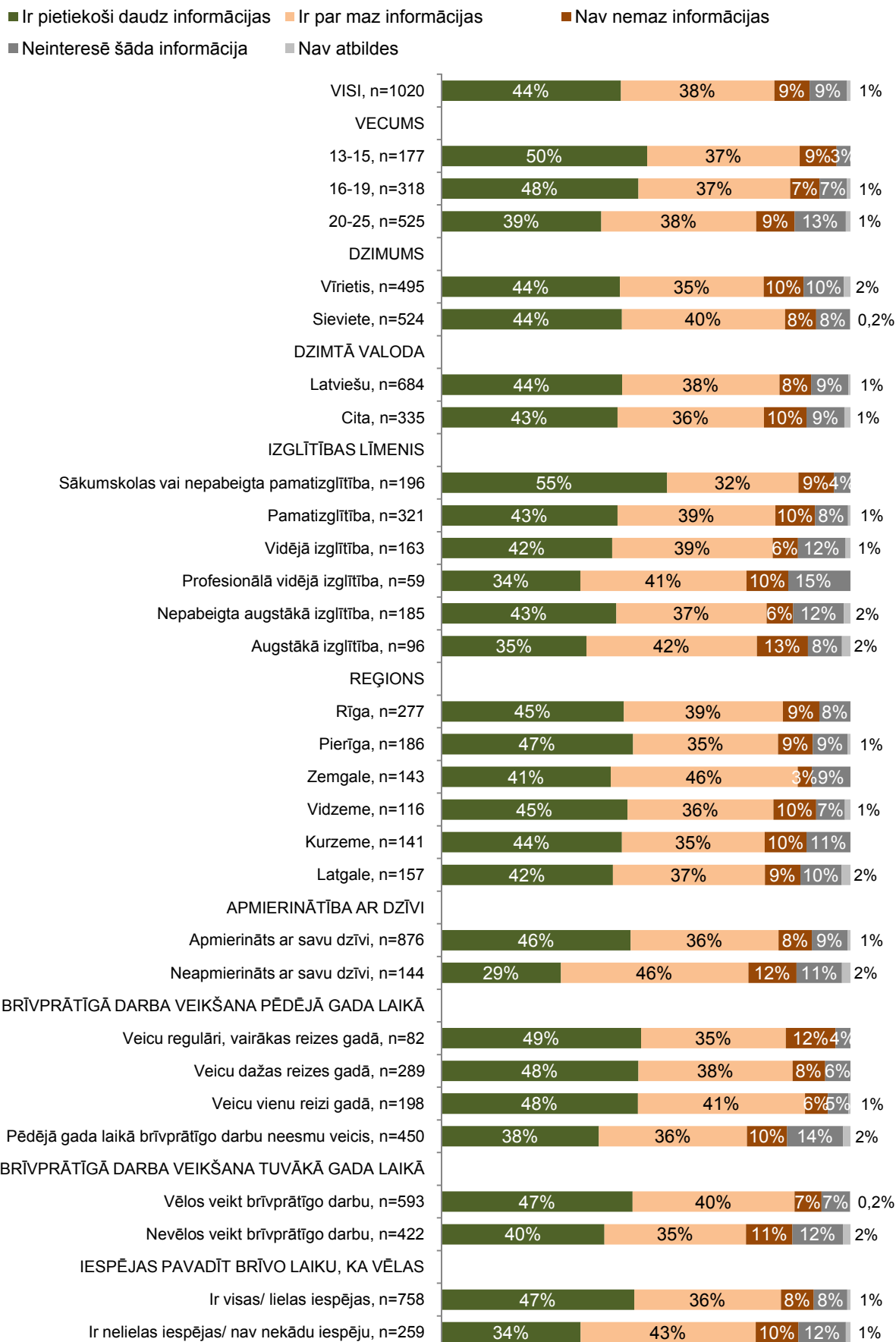
Nākamajās lapaspusēs sniegts detalizētāks vizuāls pārskats par jauniešu informētības sadalījumu sociāli demogrāfiskajās mērķa grupās.

**Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...
...savas skolas/ augstskolas aktivitātēs? (%)**

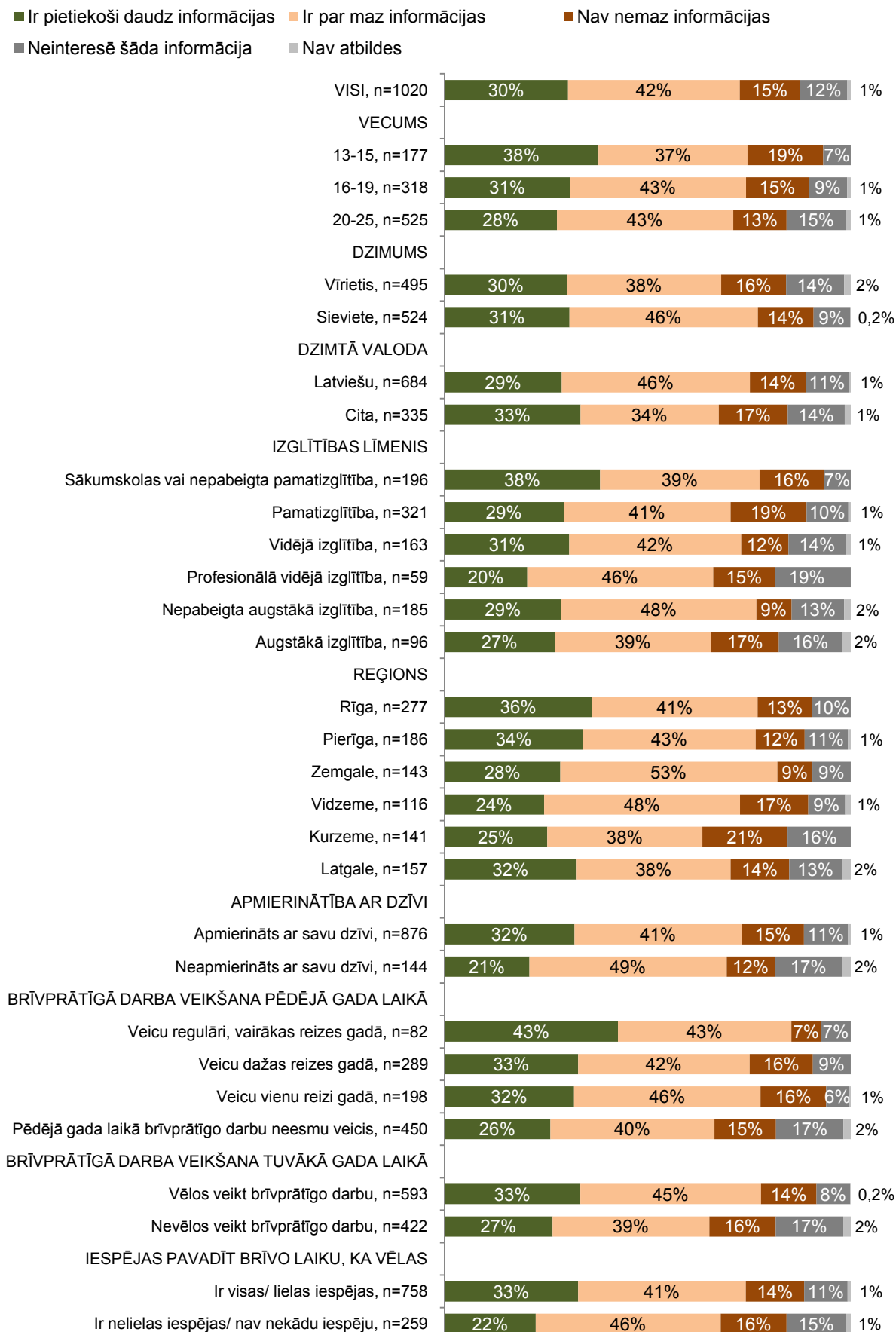
Bāze: visi respondenti un respondenti konkrētajās mērķa grupās, skaitu (n=) skatīt grafikā

**Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...
... jauniešu pulciņu, klubu, interešu grupu aktivitātēs? (%)**

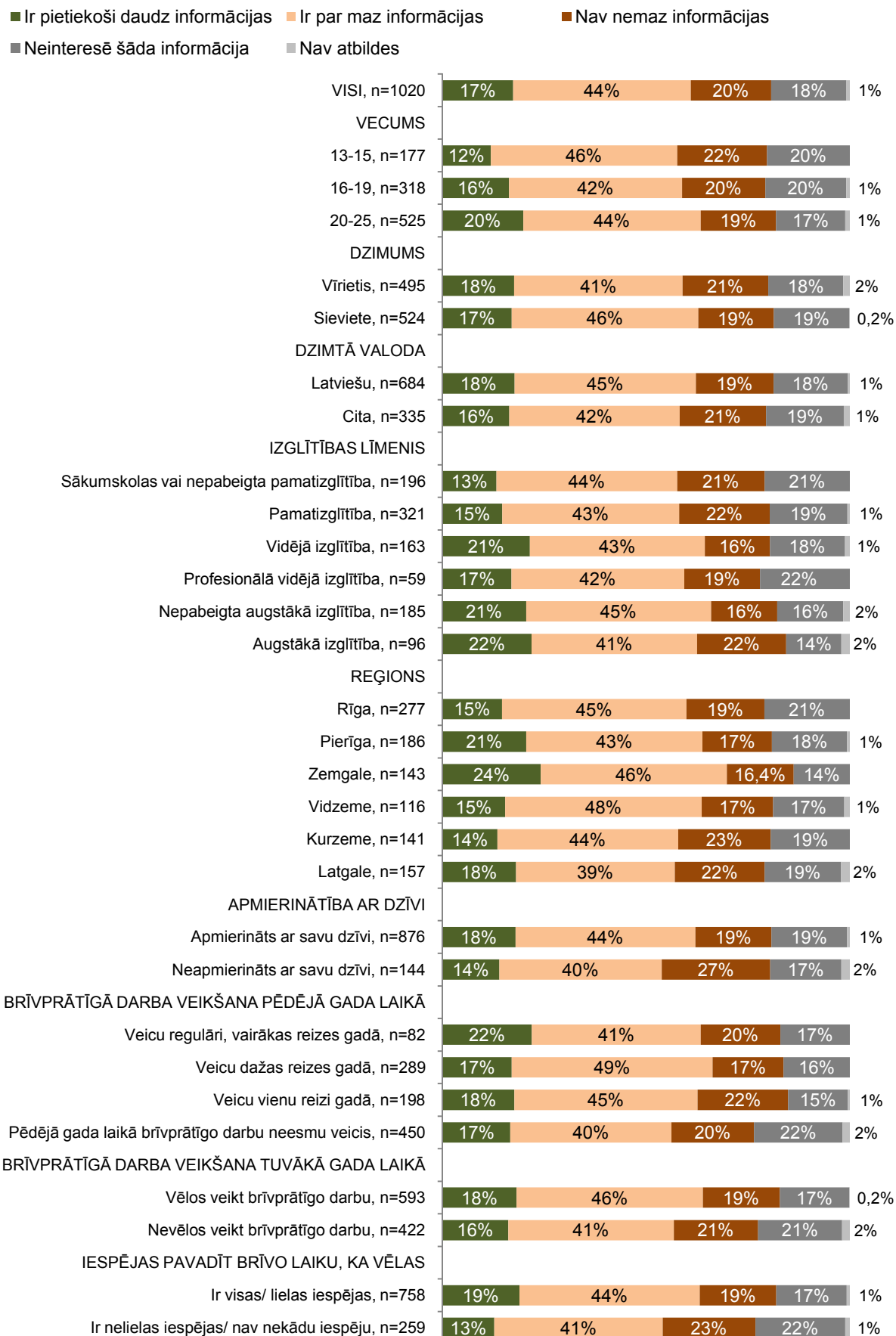
Bāze: visi respondenti, n=1020

**Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...
... jaunatnes organizāciju darbībā? (%)**

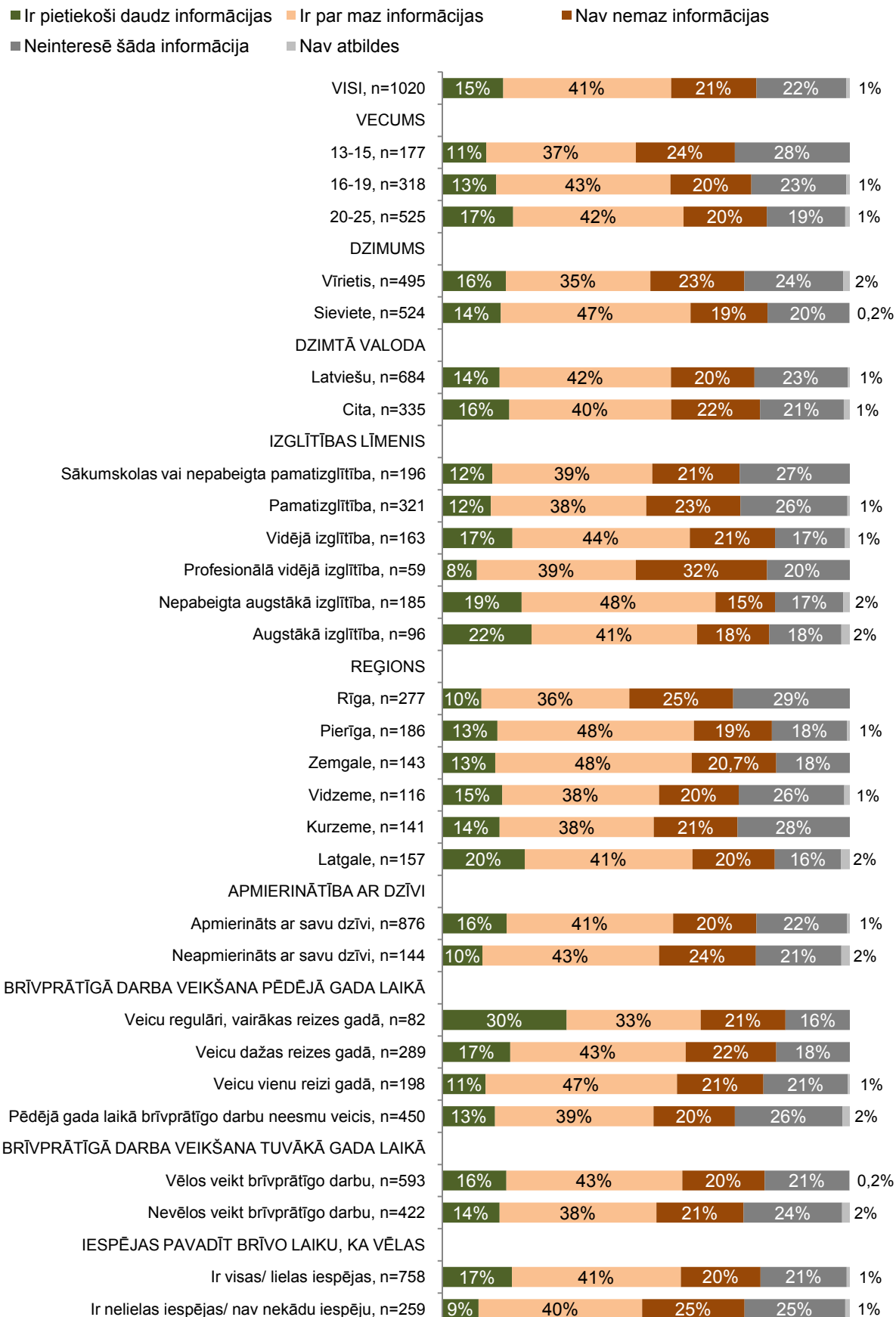
Bāze: visi respondenti, n=1020

**Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...
... savas pašvaldības darbībā? (%)**

Bāze: visi respondenti, n=1020

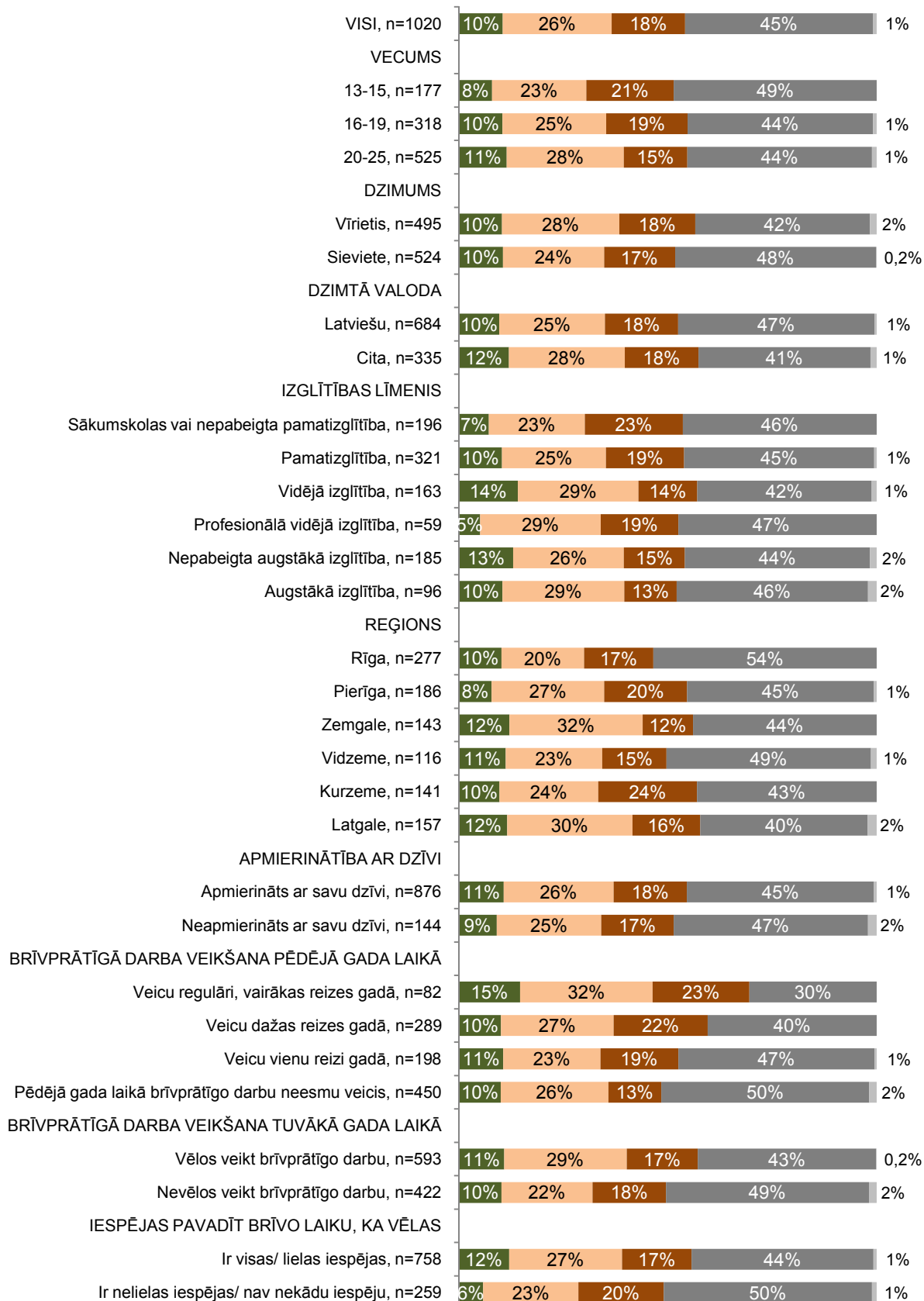
**Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...
... nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbībā? (%)**

Bāze: visi respondenti, n=1020

**Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...
... politisko organizāciju darbībā? (%)**

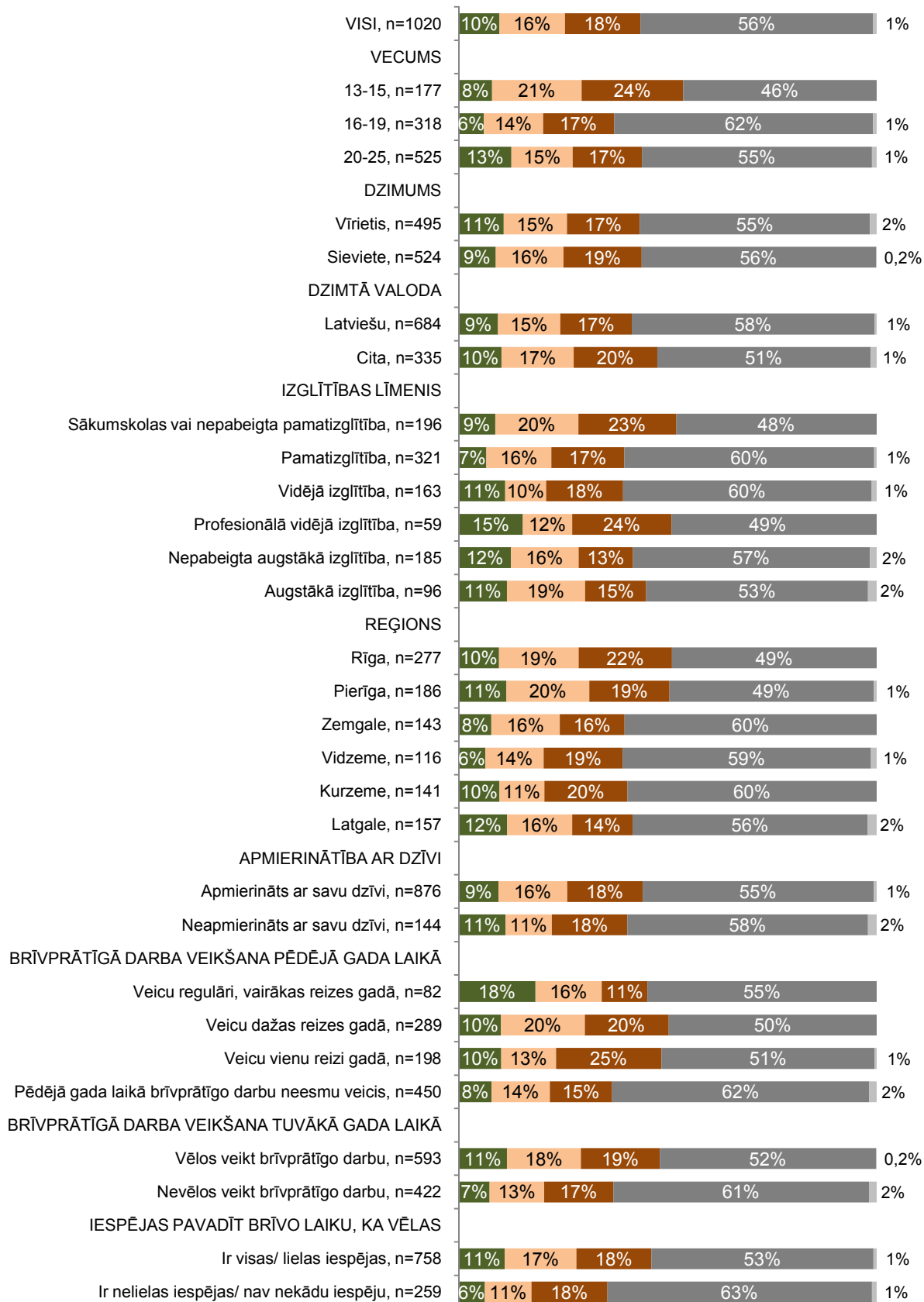
■ Ir pietiekoši daudz informācijas ■ Ir par maz informācijas ■ Nav nemaz informācijas
 ■ Neinteresē šāda informācija ■ Nav atbildes

Bāze: visi respondenti, n=1020

**Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...
... reliģisko organizāciju darbībā? (%)**

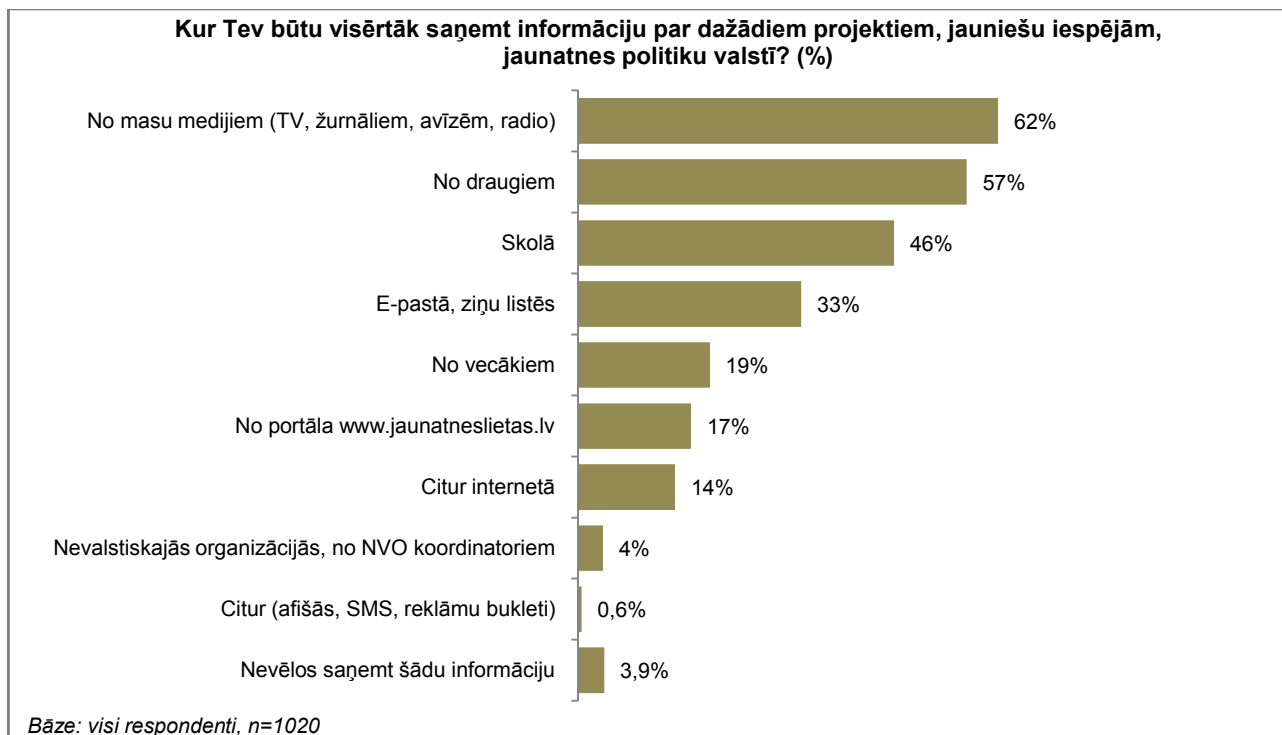
■ Ir pietiekoši daudz informācijas ■ Ir par maz informācijas ■ Nav nemaz informācijas
■ Neinteresē šāda informācija ■ Nav atbildes

Bāze: visi respondenti, n=1020

7. INFORMĀCIJAS AVOTU VĒRTĒJUMS

Vaicāti, kur būtu visērtāk saņemt informāciju par dažādiem projektiem, jauniešu iespējām, jaunatnes politiku valstī, vairākums jauniešu norādījuši, ka masu mediji būtu visērtākais informācijas avots (62%). Tikai nedaudz retāk minēts, ka vislabprātāk informāciju iegūtu no draugiem (57%), un vēl retāk – ka skolā (46%). Aptuveni 1/3 jauniešu par ērtāko informācijas avotu uzskata ziņas e-pastā vai ziņu listēs, savukārt 1/5 – informācijas saņemšanu no vecākiem vai portālā www.jaunatneslietas.lv.

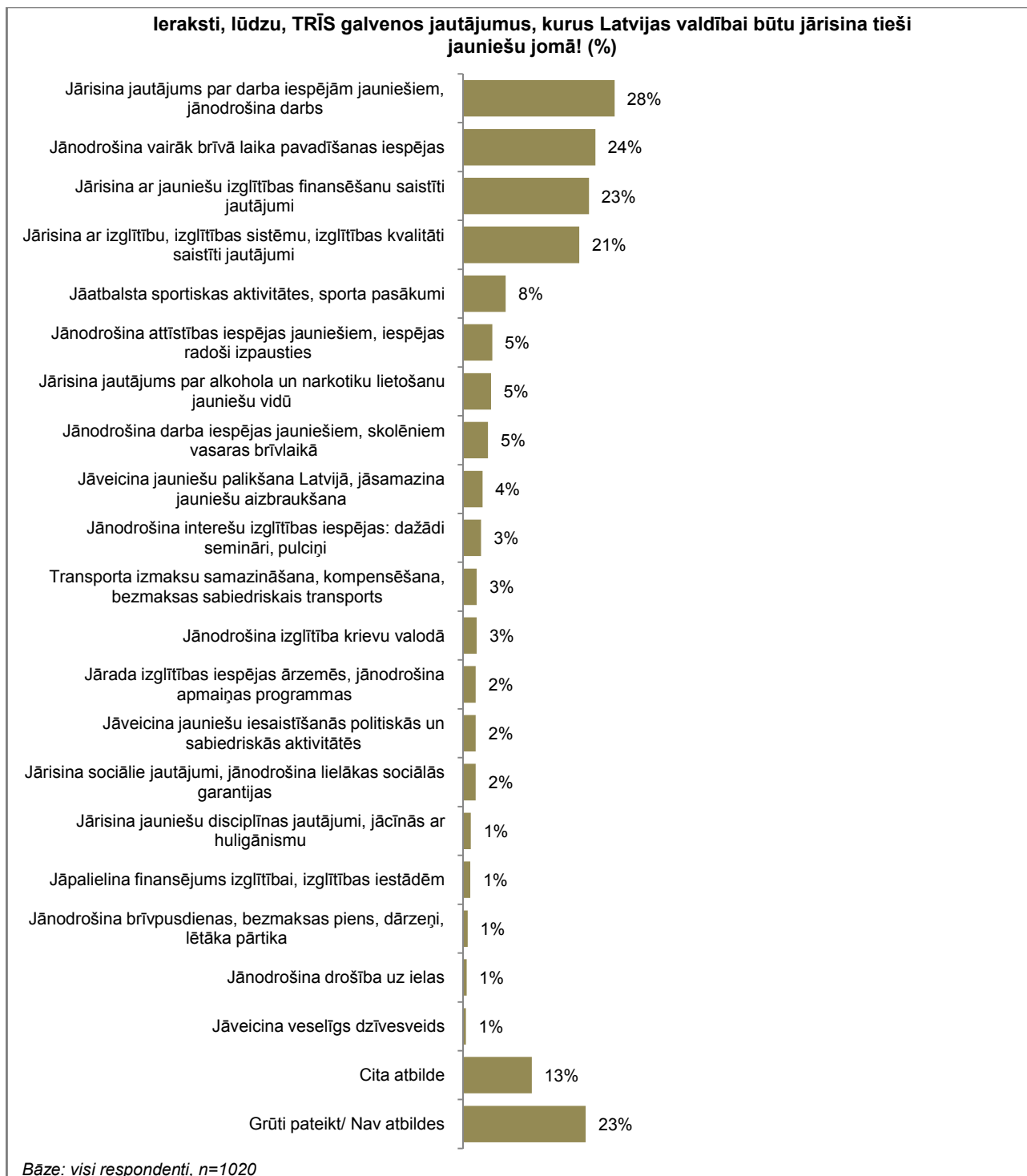
Respondenti, kuri bija minējuši, ka ērtāk informāciju būtu saņemt citur internetā, minējuši šādas konkrētas mājas lapas:

Informācijas avots	Minēšanas biežums
draugiem.lv	77
delfi.lv/ru	15
google.lv/ru	12
twitter.com	9
facebook.com	8
sociālie tīkli	7
tvnet.lv	6
one.lv	6
Ziņu portāls	5
Pašvaldību mājaslapas	5
inbox.lv	5
Wikipedia	2
apollo.lv	2

Informācijas avots	Minēšanas biežums
valmiera24.lv	1
spoki.lv	1
politika.lv	1
partylife.lv	1
odnoklasniki.lv	1
mail.ru	1
eklase.lv	1
sportacentrs.lv	1
orb.lv	1
lostworlds.com	1

8. JAUNIEŠIEM AKTUĀLĀKIE JAUTĀJUMI

Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti nosaukt trīs galvenos jautājumus, kurus Latvijas valdībai būtu jārisina tieši jauniešu jomā. Salīdzinoši visbiežāk minētas atbildes: jārisina jautājums par darba iespējām (28%), jānodrošina vairāk brīvā laika pavadīšanas iespējas (24%), jārisina ar jauniešu izglītības finansēšanu saistīti jautājumi (23%), jārisina ar izglītības sistēmu, izglītības kvalitāti saistīti jautājumi (21%). Aptuveni 1/10 norāda uz nepieciešamību atbalstīt sporta aktivitātes un pasākumus, bet dažādas citas tēmas min ne vairāk kā 5% aptaujāto.

9. IETEIKUMI

- ✓ Ņemot vērā, ka jaunieši kā galvenos iemeslus neapmierinātībai ar dzīvi kopumā min sociālus apstākļus - finansiālas problēmas un bezdarbu - īpaša uzmanība pievēršama sociālajiem jauniešu dzīves apstākļiem un videi, monitorējot un risinot sociālās problēmas, ar kādām saskaras jaunieši.
- ✓ Joprojām salīdzinoši neliels ir to jauniešu īpatsvars, kuriem ir pieredze un kuriem ir vēlme iesaistīties brīvprātīgā darba veikšanā, tādēļ joprojām aktuāli veikt informējošu un skaidrojošu darbu par brīvprātīgā darba būtību, personīgajiem un sabiedriskajiem ieguvumiem.
- ✓ Ņemot vērā, ka aptuveni 1/4 jauniešu novērtē, ka viņiem ir nepietiekamas vai nav nekādas iespējas pavadīt savu brīvo laiku tā, kā paši vēlētos, īpaša uzmanība būtu pievēršama jauniešu brīvā laika piedāvājuma apzināšanai un papildināšanai. Lai gan jaunieši paši nespēj skaidri nodefinēt savas vēlmes attiecībā uz nepieciešamajām brīvā laika aktivitātēm, indikācija, ka 25% nav apmierināti ar viņiem pieejamajām iespējām, ir ļoti būtiska.
- ✓ Ja skolas un kultūras, izklaides aktivitātēs regulāri iesaistās salīdzinoši daudz jauniešu, tad sociālās, politiskās un sabiedriskās aktivitātēs regulārā līdzdalība ir izteikti zema. Noteikti nepieciešama aktīvs skaidrošanas un informēšanas darbs par pilsonisko un sabiedrisko aktivitāšu nozīmi un nozīmību, tai skaitā, ar konkrētiem piemēriem 'rādot', kā sociālā līdzdalība ietekmē vai var ietekmēt katra jaunieša ikdienas iespējas.
- ✓ Informācijas trūkumu aptuveni 1/4 jauniešu min kā vienu no šķēršļiem sabiedrisko, sociālo aktivitāšu līdzdalībai, tādēļ īpaša uzmanība pievēršama jauniešiem atbilstošāko informācijas avotu un informācijas veidu (*messages*) identificēšanai un informēšanas darba veikšanai.
- ✓ Informēšanas aspektā īpaši būtiska ir informācija par sociālām, politiskām un pilsoniskām aktivitātēm, kurās maz jauniešu ir ieinteresēti, tādēļ būtiski ne tikai informēt, bet arī ieinteresēt.
- ✓ Izglītības kvalitāte jauniešu vidū tiek identificēta kā viens no būtiskākajiem jautājumiem, kurus būtu jārisina valdībai jauniešu jomā, un sagaidāms, ka tā aktualitāte arī turpmākajos gados pieaugs, ņemot vērā plašās publiskās diskusijas par izglītības kvalitāti Latvijā kopumā.

PIELIKUMS

Aptaujas anketa

Aptauja ikgadējā monitoringa ietvaros par jauniešu dzīves kvalitāti, iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā, jaunatnes organizāciju darbībā un piekļuvi jauniešiem aktuālai informācijai
Aptaujas anketa

DZĪVES KVALITĀTE

Q1	Lūdzu, novērtē kāda ir Tava dzīve (dzīves kvalitāte) pašlaik: izglītības iespējas, hobiju un brīvā laika iespējas, finanses, veselība, drošība (skolā, uz ielas, mājās)?	Esmu pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi	1
		Esmu drīzāk apmierināts/-a ar savu dzīvi	2
		Esmu drīzāk neapmierināts/-a ar savu dzīvi	3
		Esmu pilnībā neapmierināts/-a ar savu dzīvi	4

Q2 uzdot tiem, kuriem Q1=3, 2 vai 1!

Q2	Kas ir galvenie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi?
----	--	----------------

BRĪVPRĀTĪGAIS DARBS

Uzdot visiem!

Q3	Cik bieži Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā? (Brīvprātīgais darbs ir visā pasaulē atzīts darbs bez atlīdzības, lai iesaistītos sabiedriskajā dzīvē, pārveidotu un uzlabotu savu un apkārtnes dzīves kvalitāti, palīdzētu citiem.)	Veicu regulāri, vairākas reizes gadā	1
		Veicu dažas reizes gadā	2
		Veicu vienu reizi gadā	3
		Pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu neesmu veicis/veikusi	4
Q4	Vai Tu būtu ieinteresēts/-a veikt brīvprātīgo darbu tuvākā gada laikā?	Noteikti vēlos veikt brīvprātīgo darbu	1
		Drīzāk vēlos veikt brīvprātīgo darbu	2
		Drīzāk nevēlos veikt brīvprātīgo darbu	3
		Noteikti nevēlos veikt brīvprātīgo darbu	4

DALĪBA AKTIVITĀTĒS

Q5	Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs?					
	<i>Tikai viena atbilde katrā rindiņā!</i>	12 reizes vai biežāk	6-11 reizes	1-5 reizes	Ne reizi	Grūti pateikt/NA
01	Skolas aktivitātes (skolēnu/ studentu pašpārvalde, skolas pasākumi)	1	2	3	4	5
02	Interesu aktivitātes (pulciņi, interešu klubi un grupas ārpus skolas)	1	2	3	4	5
03	Sabiedriskās un sociālās aktivitātes (dalība nevalstiskajās organizācijās, vides sakopšana, talkas, brīvprātīgais darbs ar cilvēkiem vai dzīvniekiem, labdarības pasākumi u.c.)	1	2	3	4	5
04	Politiskās aktivitātes (diskusijas par politiku, vēlēšanas, dalība partiju darbībā)	1	2	3	4	5
05	Kultūras un izklaides aktivitātes (koncerti, sporta sacensības, festivāli, kino u.c.)	1	2	3	4	5
Q6	Ar kādiem šķēršļiem Tu esi saskāries/ saskārusies, lai iesaistītos dažādās sabiedriskās, sociālās, politiskās vai cita veida aktivitātēs?	Man nebija interese piedalīties	1,			
		Man nebija pietiekami daudz informācijas	2,			
		Man nebija laika	3,			
		Man bija slinkums	4,			
		Esmu pārāk kautrīgs/ kautrīga	5,			
		Neticu, ka varēšu kaut ko mainīt	6,			
		Man nepietika naudas, lai piedalītos	7,			
		Cita atbilde (lūdzu, ieraksti):	8			
	 Neesmu saskāries/ saskārusies ar šķēršļiem	9			

INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA UN INFORMĀCIJAS AVOTI

Q7	Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...				
	<i>Tikai viena atbilde katrā rindiņā!</i>	Ir pietiekoši daudz informācijas	Ir par maz informācijas	Nav nemaz informācijas	Neinteresē šāda informācija
01	...savas skolas/ augstskolas aktivitātēs?	1	2	3	4
02	... savas pašvaldības darbībā?	1	2	3	4
03	... nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4
04	... reliģisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4
05	... jaunatnes organizāciju darbībā?	1	2	3	4
06	... jauniešu pulciņu, klubiņu, interešu grupu aktivitātēs?	1	2	3	4
07	... politisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4

Q8	Kur Tev būtu visērtāk saņemt informāciju par dažādiem projektiem, jauniešu iespējām, jaunatnes politiku valstī? <i>Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!</i>	No masu medijiem (TV, žurnāliem, avīzēm, radio) No draugiem Skolā No vecākiem No portāla www.jaunatneslietas.lv Citur internetā (ieraksti, kur tieši): Nevalstiskajās organizācijās, no NVO koordinatoriem E-pastā, ziņu listēs Citur (ieraksti, kur tieši): Nevēlos saņemt šādu informāciju	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
----	---	---	--

BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS IESPĒJAS

Q9	Lūdzu, novērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā Tu to vēlies!	Man ir visas iespējas Man ir lielas iespējas Man ir nelielas iespējas Man nav nekādu iespēju	1 2 3 4
----	---	---	------------------

Q10 uzdot tiem, kuriem Q9=2 vai 1!

Q10	Kādas iespējas pavadīt brīvo laiku Tu vēlētos, lai Tev būtu pieejamas?
-----	---	----------------

JAUNIEŠIEM AKTUĀLĀKIE JAUTĀJUMI

Q11	Ieraksti, lūdzu, TRĪS galvenos jautājumus, kurus Latvijas valdībai būtu jārisina tieši jauniešu jomā!		
01		
02		
03		

SOCIĀLI DEMOGRĀFISKIE RĀDĪTĀJI

D1	Nobeigumā daži jautājumi par Tevi. Ieraksti, lūdzu, cik Tev ir gadu? pilni gadi
D2	Atzīmē dzimumu!	Vīrietis Sieviete	1 2
D3	Kāda ir Tava izglītība?	Sākumskolas vai nepabeigta pamatizglītība Pamatizglītība Vidējā izglītība Profesionālā vidējā izglītība Nepabeigta augstākā izglītība Augstākā izglītība	1 2 3 4 5 6
D4	Kāda ir Tava dzimtā valoda?	Latviešu Krievu Cita	1 2 3
D5	Ieraksti, lūdzu, kur Tu dzīvo (novadu vai pilsētu)?

PALDIES TEV PAR ATSAUCĪBU!